

“Sosyalizmde ısrar, insan olmakta ısrardır”

YURTSEVER GENÇLİK

İki aylık İdeoloji ve Kültür Dergisi

Sayı 36

Temmuz/Ağustos 2025

KOMÜNALİST YOLDAŞLIK RUHUyla
KOMÜN İNŞASINA SEFERBER OLALIM

İÇİNDEKİLER

Perspektif

02 İşte Bugün Yaptığımız ve Başardığımız Bir Kürt İdeolojisi Geliştirmektir **Önder APO**

04 Gençlik Komünün Ruhu ve Enerjisidir **Baran Mawa**

07 İnsan Doğayı Dinleyerek Doğadan Dönüşür **Axîn Mahîr Dîcle**

10 Sorunu Doğru Anlamak Çözümdür **Ferzende Isyan**

Hakikat Savaşçıları

13 14 Temmuz'dan 15 Ağustos'a İki Büyük Komutan **Gürcan Korkmaz**

15 Dildarê Azadiyê **Agir Serhildan**

Dosya

17 Sonuçları Mükemmel olan Başlangıçların İnsanıdır Önder APO **Tolhildan Tekman**

Araştırma - İnceleme

21 Amasya Protokolünden Cumhuriyet'e **Demhat Setkar**

23 Bir Dağ Kabilesi Zagrosların Halkı **Hogir Botan**

Kültür ve Sanat

26 Hozan Serhed **Rustem Serhed**

Editörden

28 Gelo tu dizanî

29 Belgesel / Kitap Tanıtımı

EDITÖRDEN

APOCU TARZDA KOMÜNLEŞELİM, ÖZGÜRLÜKLE BULUŞALIM

Değerli Yursever Gençlik!

26 yıllık inkar ve imha sisteminin bir kez daha Önder APO tarafından yerle bir edilmesiyle gelişen BARIŞ VE DEMOKRATİK TOPLUM süreci tüm dünyayı sarsmaya devam etmektedir. Kuşkusuz bu denli derin ve köklü bir sistemin yıkılışı sessizliğe gömülen tüm insanlığı uyandıracak niteliktedir. Tarih buna birçok kez şahitlik etmiştir. Yıldönümünde Şehitlerini saygıyla andığımız 14 Temmuz Ulusal Onur Günü ve 15 Ağustos Gerilla atılımı da bunlardan olmaktadır. 15 Ağustos Atılımı bilindiği üzere 14 Temmuz Direnişi'ne verilen bir cevap ve Şehitlerine layık olma çabasının sonucudur. Bugün içinde bulunduğumuz tarihi süreç de Önder APO'nun 26 Yıllık kesintisiz direnişine ve iğneyle kuyu kazarcasına yarattığı sürece layık olmayı dayatmaktadır. Öyle ki Önder APO'nun sesinden duyduğumuz talimatları anlamak ve anında uygulamak APOCU'luğun esası olmaktadır.

Yine *çağrıda* "Komünalist Yoldaşlık Hareketi" ile sözlerine başlayan Önder APO, bu tanımlamayla bizlere yeni dönemin temel perspektifini vermiştir. Buradan hareketle Demokratik Komünalist Toplumu ve onun Demokratik Komünalist bireyini birincil hedef olarak belirlemek ve bunun gereği olan komünleri öz savunma temelinde kurmak devrimci gençliğin en temel hedefi olarak durmaktadır. Bu hedef doğrultusunda atılacak her adım varlık ve özgürlüğe yani örgütlülüğe götürecektir. Bu sayımızda Şehitler gerçeğini ve Önderlik gerçeğini daha iyi anlamamız, sürecin ruhunun daha iyi kavranması için;

**Bizi Okuyun Bizi Tanıyın
Genç Başladık Genç Başaracağız!**

Editör

Temmuz/Ağustos 2025

İŞTE BUGÜN YAPTIĞIMIZ VE BAŞARDIĞIMIZ BİR KÜRT İDEOLOJİSİ GELİŞTİRMEKTİR !

KÜRT GERÇEĞİ

Kürdistan gerçeği öz olarak dağlık coğrafyadır, savunma alanı ve kültürüdür. Bu da sorunlardan ibarettir. Özgün bir Kürt tarihi olamadı. Tanrı-kralları pek yoktur. Çünkü hep tanrı-krallarla bir savaş yürütmüşlerdir. Komünü doğurmuş, kabileyi doğurmuş ve bir savaş halini yaşamıştır. Orta çağda tanrının gölgesi olan sultanlarla, şahlarla karşı karşıya gelmiştir. Zagros-Toroslar'da boydan boya bir savaş durumu yaşamışlardır. Bundan da öte bir varlık-yokluk savaşı içinde geçen bir tarihleri söz konusudur.

Kürt tarihi üzerindeki örtü kaldırılmalıdır. Tarihte bir Pers-Kürt ilişkileri var; kısaca değinilebilir, önemlidir. Ben onu proto-Kürt tarihinden örtük Kürt tarihine giriş olarak tanımladım. Örtülü Kürt tarihi derken M.Ö.500'lerden itibaren yaşanan ideolojik bir dönüşümden söz ediyorum. Yani kan temelli anlatımdan ideolojik temelli anlatıma geçiştir. Burada örtük tarih başlıyor. Önce proto-Kürt olarak Medler vardır. Persler bu dönemin sonunu getirdiğinde hem komünalitede dönüşüm var -ideolojik temelli ko-

münler geliyor- hem de Persler hep önde Medler hep arkadadır. Kürt-Pers tarihi aslında bir Kürt tarihi oluyor. Örtülü dediğim budur. Kürtler hep ikincil iken, Persler hep birincildir. 2500 yıldır İran sahasında olan-bitenleri bu gerçeklik ifade ediyor. Kürt tarihi burada var ama Pers kimliği veya hükümranlılığı altındadır. İran'da Partlar'ın, Sasani-ler'in olması Kürtler'in sayesinde. Nasıl günümüzde Kürt olmazsa Türk burada zor barınıyorsa, -yani Türk tarihi Kürtlersiz yazılamıyorsa- bu durum en çok İran için geçerlidir. Pers tarihi eşittir Kürt tarihidir. Kürt tarihinin izlerini Pers tarihinde bulabiliriz.

Orta çağda İslam-Arap ortaya çıkıyor. Kürtler Emevîler'le başlayıp Abbasiler'le devam eden Arap İslam'ı ve sultanlığı örtüsü altında yaklaşık beş yüz yıl varlığını devam ettiriyor. Saraylara doldurulmuşlar, Araplaşmışlar. Ama özünde Kürt'türler. Ulema dediğimizin ezici çoğunluğu Kürt'tür ve bu durum günümüze kadar devam etmektedir. Şam'da Baas rejiminin baş müftüsü bile Kürt'tür. Burada da örtük olarak Kürtler yaşıyor. Bir örtük tarih söz konusudur. En önemlisi de Türk sultanları, egemenleri dediğimiz kesim yaklaşık bin yıldan beridir Ortadoğu'ya ve Anadolu'ya

geçişlerinde Kürt ittifakına dayanmışlardır. Bu ittifakın tarihini iyi inceledik. Kürt merkezli Ekbatan'da (Hemedan) günümüzde bile nüfusun yarısının Türkmen yarısının Kürt olduğu belirtiliyor. Ama gerçeklik olarak vardır. Birisi binlerce yıllık kendi yurdunda yoğunlaşmış, diğeri Anadolu'da Hristiyanlar'ın yerini almıştır. Ama Kürt desteği olmadan bunu yapamaz. Malazgirt Savaşı'ndan, sonraki savaşlardan ulusal kurtuluş savaşına kadar bu tarihsel ittifakın birçok örnekleri var. Kürtler burada örtüktür; her şey Türk tarihi olarak anlatılır ama özü gizlenir.

Alparslan bir Kürt emiri veya Kürt sultanı olarak tanınıyor. En azından bu tarihin eşit değerinde bir tarih olduğunu söyleyebiliriz. Bu tarihin üstü örtülmüştür. Günümüzde "inkâr" olarak karşımıza çıktığı rahatlıkla söylenebilir.

Örtülü tarihten sonra moderniteyle birlikte başlayan yeni sürece "yokluk veya inkâra geçiş dönemi" diyorum. Şöyle bir sınıflandırma yapabiliriz: Önce M.Ö.3.000 - M.Ö.500 arasında yaklaşık 2500 yıllık bir Proto-Kürt tarihi yaşandı. O tarihten modern çağa ka-

Kürt Tarihi varlık-yokluk savaşı içinde geçen bir tarihleri söz konusudur

darki döneme örtülü tarih demek gerekiyor. Son 200 yılı ise proto ve örtük tarihten inkâr tarihine geçiş tarihi olarak ele alabiliriz. Artık "Kürt yoktur" tarihiyle karşı karşıyayız. Buna "yokluk tarihi", "asimilasyon tarihi", "soykırım tarihi" de diyebiliriz. Moderniteyle birlikte böyle bir süreç başlıyor.

Tarihsel sosyolojinin diğeri bir adı da budur. Doğuşundan itibaren bir sorun vardır. Orta kısmında yani örtük tarih olarak da sorunludur. Proto-Kürt tarihi çok problemlidir. Orta dönemde bu daha da derinleşiyor. Hasta ve yaralıyken, modernite döneminde o hasta ölmek üzeredir.

Kürt gerçeği dediğimiz budur. Komünal boyutu ifade ettim; çok ciddi bir komünal varlıktır. Bunun üzerinden tarih anlatılırsa, söylenecek çok fazla sözümüz olur. Komün anlatımını eksik bırakırsak bir şey anlatmış olmayız. "Sınıf" dersek bu bize bir şey anlatmaz. Fakat "komün, kabile, kabileler konfederasyonu" dersek Kürdistan tarihinde çok

şey görürüz, çok şey anlatırız. Ben kısaca dokundum. Zamanı ve imkânı olan bunu çok kapsamlı geliştirebilir. Doğru yöntem budur ve buna da tarihsel sosyoloji dedik. Günümüz sosyal bilimleri esas alınırsa bunun adı tarihsel sosyoloji yapmama olur. Bunu taslak biçiminde veriyorum. Önemli bir yöntemdir. Bu yöntem uygulandığında bambaşka bir Kürt tarihi karşımıza çıkar, doğru tarih karşımıza çıkar.

KÜRT AKLI

Benim derdim Kürt aklını geliştirmektir. Bu akıldan herkes payını alacaktır. Epey yayın var. Bu yayın kuruluşları harekete geçti mi bu aklı, ideolojiyi müthiş yaygınlaştırır ve büyük gelişmelere yol açabilirler. Ben kırk yıldır boğuşa boğuşa buraya geldim. Okumadığım kitap yapmadığım propaganda kalmadı; hiç olmazsa emeğimiz boşa gitmesin. Bu sonuca ulaştım; içeriği çok derin ve çarpıcı olan bir Kürt ideolojisi yaratıldı. Alman idealizminde bu yoktur; onun içeriğinde hem reel-sosyalizm hem de faşizm var, yani hastalıklıdır. İngiliz liberal ideolojisi baştan sona kapitalist ideoloji. Yani tam bir sahtekârlık ideolojisi. Ortadoğu'da Arap ideolojisi olarak Sunni İslam var. Fransız ideolojisi pozitivizmdir. Hegel felsefesi Alman ideolojisinin bel kemiğidir. İngiliz pragmatizmini felsefeci Locke geliştirdi; Adam Smith ekonomik talarla uğraşarak ekonomi politikası geliştirdi. İran ideolojisi Şialıktır. Şia İslamı diyorlar ama o Arap ideolojisi. Zerdüştlük bir Kürt ideolojisi, fakat unutulmuş gitmiş, kalıntı halinde yaşıyor. Alevilik saptırılmış bir zerdüştlüktür. Zerdüştlük biraz Şengal'de yaşıyor ama mahfolmuş durumdadır. Yaresanilik, Ehli hak inancı var, ancak kendi kendilerini bile ifade edemeyecek durumdadır.

Kültürel geleneğe ihanet etmeden modern ideolojiyi yaratmak çok zordur. İşte bugün yaptığımız ve başardığımız bir Kürt ideolojisi geliştirmektir. Bu çalışmamız Kürtleri bir ideolojiye kavuşturma çalışması olarak anlam buluyor. İdeoloji ışık gibidir; hem aydınlatır hem ısıtır hem de hareket ettirir; ısı enerjisidir, mekanik enerjidir, ışık enerjisidir. Bu kadar değerlidir. ★

GENÇLİK KOMÜNÜN RUHU VE ENERJİSİDİR

Değerli Yoldaşlar,

Toplumlar tarihinde manifestoların büyük bir değeri vardır. Neredeyse tüm görkemli çıkışların kökeninde manifestolar bulunmaktadır. Manifesto, büyük düşünsel yoğunlaşmaların, ideolojilerin, güncellik kazanan ve yaşamsallaştırmak için yol ve yöntem belirleyen, birer rehber ve yol göstericidir. Bu anlamda Réber Apo'nun demokratik toplum manifestosu devletli uygarlığın son temsilcisi olan kapitalist moderniteye karşı insanlığın yol göstericisi ve rehberidir. Réber Apo, bu manifesto ile 50 yıllık zihinsel, düşünsel, teorik ve pratik tüm yoğunlaşmalarını rafine ederek, tarihsel ve toplumsal süzgeçten geçirerek, derinleştirip sadeleştirerek, bal kıvamında önümüze koydu. İnançımızı tazeleyerek, özgürlük umutlarımızı yeniden yeşertti. Demokratik toplum manifestosu önümüzdeki yüzyıllara damgasını vurabilecek tarihi bir belgedir. Apocu gençlik olarak demokratik toplum manifestosuna bu şekilde yaklaşmalıyız. Bundan sonra tüm teorik düşünsel sistemsel ve yaşam ve çalışmamız bu manifestoya göre şekillenecektir.

Demokratik toplum öz olarak devlet dışı olan toplulukların yaşam biçimi ve toplumsal organizasyonudur. Buna komünal toplum ve ahlaki politik toplum da diyebiliriz. Komün ise, demokratik Toplumun kök hücresidir. Réber Apo komünü demokratik toplumun çekirdeği olarak tanımladı. İnsan toplumunun ilk kimliği ve ilk örgütlenme formu olan klan ve kabile aynı zamanda birer komündür. Devlet olmayan topluluk örgütlemesi olduğu için, aynı zamanda demokratiktir. Bu anlamda demokratik toplum, topluluklar şeklinde örgütlendiğine göre buna en iyi gidecek örgütsel form, komün örgütlenmesidir. İnsan toplulukları, iktidar elitleri ve devlet denen aygıtla sonradan tanışmıştır. İktidar toplumun maddi ve manevi artılarına el koyma iken, devlet iktidarın kurum ve hukuka ka-

vuşmuş halidir. Kadın etrafında şekillenen ve komünleşerek toplumsallaşan insan topluluklarına, devlet ve iktidar elitleri, komünü dağıtarak, tahakküm ve sömürüye dayalı bir sistem ve zihniyet geliştirmiştir. Bundan dolayıda Réber apo toplumlar tarihi sınıfların değil, devlet ile komünün çatışma tarihidir dedi. Devlet komünü dağıtarak ancak kendi sistemini kurabilmiştir. Devlet denen baskı ve sömürü aygıtı dönemlere göre maske ve kılıf değiştirse de, hep bir grubun, bir zümrenin, bir sınıfın, hanedanın, ailenin, aristokratın ya da şirketlerin karına kar, sermayesine sermaye katan bir aygıt olmuştur. Devletin gen ve kökeninde sınıf sömürü ve tahakküm vardır. Dinleri, mezhepleri, milliyetleride kendilerine maske olarak kullanmışlardır.

İktidar ve devlet elitleri, ya da Réber Apo'nun kastik katil dediği kesimler, günümüzde kendisini ulus devletle forma kavuşturmuştur. Ulus-devlet, tarihin tanıdığı en barbar, en vahşi, en çok sömüren devlet biçimi olmuştur. Önce ticaret, sonra sanayi, sonra finans kapitalle dünyayı yaşanmaz duruma getirmişlerdir. Ulus-devlet sistemi ile sömürü sınıf ve tahakküm sistemi çok daha fazla derinleşmiştir. Sermaye ve kar kanunları gereği, homejen toplum yaratmak için, yüzlerce halk, dil ve kültürleri ile birlikte tarih sahnesinden silinmiştir. Endüstriyalizmle birlikte bilimsel ve teknolojik gelişmeleride denetimlerine alarak yer kürenin altını üstüne getirerek sürdürülemez ekolojik tahribatlar yaratmışlardır. Daha önce doğa ile dost ve kendisini doğanın bir parçası olarak gören insanı, birinci doğaya düşman hale getirerek doğadan kopartmışlardır. Kapitalist modernite, en son hamlesini tekno oligarklar ile yaparak toplumsal doğanın tüm değerleri ile oynamıştır. Ahlaksız, vicdansız, politikasız, kimliksiz ve işsiz bir birey ve toplum yaratarak deyim yerinde ise insanlığa son çiviye çakmak istemişlerdir. Böylelikle insan hem 1.doğadan hem kendi yarattığı

toplumsal doğadan tümünden uzaklaştırılmak isteniyor. İkisinden uzaklaşan insandan da geriye hiçbir şey kalmaz.

Réber Apo kapitalist modernitenin ulaştığı bu aşamayı da görerek, manifestoda insanlıkta ısrar sosyalizmde ısrardır dedi. İnsan ancak sosyalizmle insan olur. İnsanlığın yeni bir toplumsal harekete ve yeni bir sosyalizme ihtiyacı var. İnsanlık bu toplum düşmanı sermayedar ve azgın bireyciklerden ancak demokratik toplum sosyalizmi ile kurtulabilir. Günümüzde demokratik toplumu komünlerle kurumsal ve örgütselliğe kavuşturmak tarihin en kutsal görevlerindendir. İnsanlığı

kalıplara girmemiş yeniliklere açık esnek bir zihne sahiptir. Yeni olanı çabuk alıyor ve gençlik dinamizmi ile hızlıca pratikleştiriyor. Toplumsal ve siyasal hareketlerin fikir ve ideolojileri gençlikle buluştuğu anda ancak toplumsallaşabiliyor. Gençlikle buluşmayan hiçbir ideolojinin başarıma şansı yoktur. Demokratik toplum ve komün örgütlenmesi gençlikle ruh ve canlılık kazanır. Gençlik komünün enerjisidir. Gençlik komünle özgürleşir, komünde gençlikle hareket ve enerjiye kavuşur. Bu anlamda Apocu gençlik, komün zihniyetinin örgütlenmesinde ve sistemsel hale getirilmesinde, tarihsel bir görevle kar-

tarihin tanıdığı en azgın kastik katilleri karşısında devlet dışı komünlerle yeniden örgütlemek söz karar ve irade sahibi yapmak Apocu gençliğin en büyük devrimci görevidir.

Değerli Yoldaşlar,

İnsanlık tarihinde, toplumsal devrimler, değişim ve dönüşümler, gençliğin sahiplenmesi ile gerçekleşmiştir. Gençlik yapısı gereği

şı karşıyadır. Bu görevleri sıralarsak;

Birincisi her zamankinden çok daha fazla teorik ideolojik ve zihinsel faaliyet yürütmelidir. Réber Apo buna 24 saat teorik ve pratik çalışma dedi. Önderlikteki kavram-anlam ve bilinç-inanç diyalektiğini kavramalıyız. İnsan yaşamı kavramlarla örülüdür. Kavramları ezber ve anlamsız kullanmamalıyız. Şim-

diye kadar düştüğümüz temel eksiklik kavramları ezberleyerek anladığımızı sandık. Oysa anlamadan sadece kavramları kullandık. Bundan dolayı da doğru dürüst işleyen bir komünü bir türlü oluşturamadık. Çünkü anlamadık, anlamadığımız içinde inanmadık, inanmadığımız içinde, kimseyi inandıramadık. Anlayan inanır, inanan yapar ve herkesi inandırır.

Réber Apo Descartesin düşünüyorum o halde varım sözlerine karşılık örgütlenirsem var olurum dedi. Varlığı örgütlenmeye bağladı. Öyle ise gençliğin ikinci görevi yaptığı teorik ideolojik çalışmaları formlara kurumlara dönüştürmek yani örgütlenmektir. Gençlik öncülüğünde çok yaygın bir komün örgütlenmesi geliştirilmelidir. Dil, kültür, tarih, felsefe, edebiyat komünlerinden tutalım, ekolojik-ekonomik komünlere kadar, tarım köy komünlerinden tutalım, sokak mahalle komünlerine kadar, tüm yaşam alanlarını komünleştirmek gerekiyor. Bu işleri büyük bir heyecan zevk ve imanla yapmak lazım. Her yan yana gelene, her topluluğa komün demek doğru olmayacaktır. Komün olmanın birinci şartı demokratik olmasıdır. İkincisi ekolojik ekonomiyi esas almak, üçüncüsü farklılıkların birliğine dayanmaktır. Gençliğin komünleşmekten başka yaşam seçeneği kalmamıştır. her yer gençliği köleleştiren, yutan canavarlarla doludur. Komünlerle ancak bu canavarlardan kurtulabilir.

Üçüncü temel görev ise, demokratik toplumu ve onun komün örgütlenmesini savunmaktır. Anlamak, kavramak ve örgütlenmek yetmiyor. Birde bunların korunması gerekiyor. Dünyanın en eşitlikçi ve özgürlükçü sistemide olsa onu koruyabilecek öz savunma mekanizması yoksa ezilmeye yenilmeye

mahkumdur. Öyle ise öz savunmada komünün olmazsa olmaz koşuludur. Öz savunma doğanın bir kanunu olmakla birlikte toplumsal doğanında en temel ilkelerindendir. Apocu gençlik, komünü savunmanında temel dinamiğidir. savunmanın bir çok yol yöntemi var. Yaratıcı bir tarzda birçok öz savunma mekanizmalarını geliştirmek gerekiyor. Komüne bir vurana iki vurmazsak komün yaşayamaz.

Bir bütün olarak bu süreç her yönden toplumun gençleştirilmesi sürecidir. Yani değişim ve yenilenme sürecidir. Hiç kuşkusuz bunun öncülüğünü yapmak da kimliksel olarak gençliğe düşmektir. Şu hususu iyi bilmek gerekiyor ki değişim ve yenilenmenin diğer bir isimi gençlik kimliği olmaktadır. Değişim ve yenilenme de ezberlerin, alışkanlıkların, sıradanlıkların ve rutinliğin yıkılmasıyla olabilecek bir durumdur. Bunu en başta kişiliklerimizde başarabilmeliyiz. Zihniyet ve kişiliğimizde başardığımızı pratikte başara biliriz. Bu anlamda Apocu gençlik hareketi olarak bu süreçte görev ve sorumluklarımızı doğru yerine getirmek istiyorsak o zaman her güne yeni başlangıçlar sığdırabilmeliyiz. Bu da ancak doğru bir yoğunlaşma ve kişilik devrimiyle olabilecek bir durumdur. Bunun için Önderliğimizin Savunma, çözümleme ve yeni dönem perspektiflerini okumalı ve kişilik devrimini bu temel üzerinden geliştirilmelidir. Bu hakikat ışığında düşünen, örgütlenen, eylemleyen ve öncülen Apocu gençlik dönem görevlerini doğru yerine getirebilecek ve zafere ulaşacaktır. ★

İNSAN DOĞAYI DİNLEYEREK DOĞADAN DÖNÜŞÜR

Değerli Yurtsever Genç Kadınlar!

Anlam ve doğa denilince hepimizin aklına kadın gelir. Doğadan var eden, doğaya aşık olan, doğayı kendinden bir parça olarak gören, doğadaki tüm akışa bir anlam yükleyerek seven sevdiren kadınlar. Her birimiz bunu annelerimizden, büyük annelerimizden biliriz. Güneşi kutsal görüp, güneş duasına çıkmalarıyla. Toprağa olan aşklarını biliriz. Yine toprak altında varolan binlerce canlıyı bile düşünerek yere sıcak su dökmememiz öğretilir bizlere. Bir ağacı sulamak, dikenlerden temizlemek gibi onlarca sevgi deryasını aşırlarlar bizlere. Doğadaki her canlıya nasıl saygı duymamız gerektiği öğretilir. Kadın ve doğanın arasındaki diyalektik ilişkiye baktığımızda da bu çok açık görülür. Bu anlamda kadın ve doğa arasında kutsal bir ilişkinin, bir dilin olmadığını kim söyleyebilir ki? Doğanın dili vardır ve doğayı dinlemeyi bilen, onunla konuşmayı da öğrenmektedir. Doğa ve kadın ilişkisi yaşamı anlamlı hale getirerek bu dönüşümü yaratmaktadır. Hiçbir şey tek başına anlam ifade etmemektedir. Bunu kendi gerçekliğimize vurduğumuzda bu görülmektedir. Arayışlarımız da hep bunun üzerine değil midir ki? Anlamsızlıklarımızdan yola çıkarak anlam arayışına, anlam bulmaya çalışırız.

Önder APO; “varlıktan bağımsız bir anlamdan bahsedilemez” demektedir. Varlığını ispatlamayan, varlığını kabul ettirmeyen bir şeyin anlamı olabilir mi? Dikkat edelim, özgürlük hareketimizle kadın varlığını ispatlamış ve varlığını kabul ettirmiştir. Kürt hareketi içerisinde anlam bulmuş, anlam kazanmıştır, varlık bilinci bu anlamda kazanılmıştır. Öncesini ele aldığımızda toprağa gömülen bir kadın gerçekliği var. Dili, rengi, sesi, iradesi, kimliği olmayan bir anlamsızlık durumu var. Özgürlük hareketi bu anlamda Kürt varlığını ispatladığı kadar, kadının da varlığını anlama kavuşturmuştur. Kendini uçurumlardan atan bir Beritan gerçekliği var, teslim olmayarak anlam kazanmak için kendini Dersim zirvelerinden, dağlara atan bir Besê gerçekliği var. Bu dağlara anlam kazandıran kadınlar, doğadan dönüştükleri için 30 kadınlı erkekli fedai bir eylem gerçekleştirdiler. Bunun öncülüğünü yapan yine bir Bese’dir. İşte anlam dediğimiz de budur. Toplumsallaşmadır. Paylaşma ve ortaklaşmadır. Birçok kişi bu heybetli fedai eylemcilerden bahsetmektedir. Mimiklerinden, reflekslerine nasıl bir ahenk

ve heybet içerisinde olduklarından bahsetmektedirler. Bu refleks ve mimiklerini askeri olarak eğitime değildir. Bu şekilde bir anlam deryası açığa çıkartılmaz, paralı askerlerin yapacağı bir iştir ki onların mimikleri donuktur. Duygu ve maneviyattan yoksun kişilerdir. Kısacası bir robot gibidirler. Bese ve ordusunu heybetli kılan sahip olduğu ideolojinin gücü, anlamsızlığı anlama çevirme eylemidir. Birken iki olma, üçken otuz olabilmektir. Bunun en büyük öncüsü de Önder APO olmaktadır ki, İmralı gibi bir adayı, bir komün yaşamına çevirmiş ve birken milyon olmayı başarmıştır.

Tabi doğa ve anlam gücüne erişmenin bir diğer yolu da diyalektik düşünce tarzını kendinde yaratmadır. Diyalektik dediğimizde doğa kaynaklı olan, doğanın nasıl işlediğine dair düşünme ilkesi değil midir ki? Nasıl ki diyalektik düşünce tarzı doğayı ve doğayı meydana getiren şeylerin oluşlarını karşılıklı ilişki ve etkileşimlerini, bundan doğan gelişme, değişim ve dönüşüm süreçlerin bütünselliğini dile getirmekteyse bizler açısından da en esaslı düşünce tarzı da diyalektik olmaktadır. Her şey olduğu yerde duruyor, yaşam değişmiyor, kişiler değişmiyor ve böyle gelmiş böyle gider diyen kaderciler ve negatif olan metafizik yöntem kadın şahsında kodlanmaktadır. Oluşturulan ve alıştıırılan bu fikir ve düşünce yapılarına baktığımızda diyalektik yöntemden ve düşünce tarzından çok uzak olduğu görülmektedir. Kuşkusuz bunun temel sebebi metafizik yöntem kadar, alıştıırıldığımız kalıp ve dogmalarımızda olmaktadır. Kalıp ve dogmalar ile katmerleşen düşünce yapısı ak-kara mantığı sınırlarına mahkum edilmiştir. Bu düşünce yapısı tüm zihniyetimizi kapsadığı gibi tüm yaşamımıza da sirayet etmiştir. Doğadan dönüşen insan, kadın şahsında anlamsız kılınmış ve alışkanlıkların, dogmaların kurbanı edilmiştir. Yenilenme, yeniliğe cesaret etme, yaratıcı ve esnek düşünememenin önünde de bu düşünce tarzının engel olduğu bilinmelidir. Diyalektik düşünce tarzı doğal toplumdaki insanlığın düşünce ürünü olmaktadır. Doğanın dili kadının dili olan diyalektik düşünceyi kendinde yaratma; doğru düşünmeyi, doğru bakış açısını kazanmamızı, olay ve olgulara birçok yönden bakmayı yaratır. Aynı zamanda bu, jineolojik bakış açısı olmaktadır. Kadının düşün-

cesi de, dili de, yöntemi de bu anlamda doğa ve anlamdan kopuk değil aksine özdeştir.

Değerli Yurtsever Genç Kadınlar!

Önder APO, "Barış ve Demokratik Toplum Manifestosu" adlı son kitabında evrenin, yaşamın ve toplumsal gerçekliğin var oluşunu da insanın doğayı dinleyerek dönüştüğünü ve diyalektik düşünce tarzıyla anlama eriştiğini belirtmektedir. Evet, bu kadının oluşumu olmaktadır, düşüncenin özgürleşmesidir. Düşüncenin kalıplardan ve dogmalardan kurtuluşudur. Düşüncelerimizi özgürleştirmeden ne kişiliğimizi özgürleştirebilir ne de özgür çıkışlara sahip olabiliriz. Bunun için de önceliğimiz kendimizi yani tarihimizi öğrenmemiz gerekir. Bir bütünde parçayı, parçada bütüne yoğunlaşmayı sağlamamız gerekir. Bugünümüz ne ise yarınımız o değildir. Bugünümüz ne ise dünümüz de o değildir. Bugünün bir tarihi, bir geçmişi vardır. Geleceğe dair de birçok olasılığı barındırmaktadır. Bundan dolayı kendimizi ne geçmişten kopartarak ne de gelecekte ne tür bir olasılığa doğru evrilme eğiliminde ortaya konulmadan tanımlayamayız. İlk toplumsallık, ana tanrıça komünü dediğimiz yaşam tarzı neyi ifade ediyordu? Ne oldu da bu toplumsallık bozuldu? Kastik katil bir sistem ve zihniyet hep bir saldırı halindeyken, kadın kendisini neye dayandırarak toplumsal tarihten günümüze komünalitesini korumayı nasıl başardı? Birbiriyle çelişen, çatışan, farklılaşan sorunsallıkları bilmezsek olay ve olguları da tanımlayamayız. Kadın tarihini de bu şekilde bilemez ve anlamlandıramayız. Sonuç olarak olgular değişkendir ve değişirler ol-

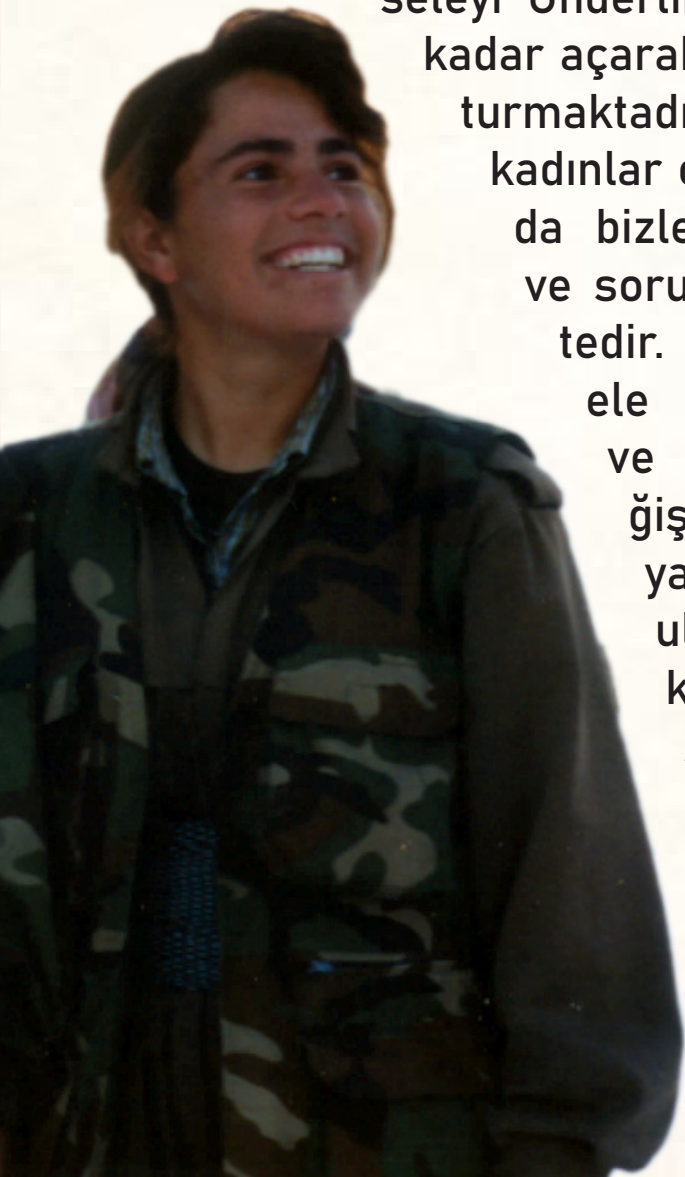

Kadının düşüncesi de, dili de, yöntemi de bu anlamda doğa ve anlamdan kopuk değil aksine özdeştir.

dukaları gibi yerlerinde kalır gibi ele alamayız. Bu anlamda tarihi de değişkenliği içinde ele almalıyız. Önder APO; “hiçbir şey mutlak değildir” demektedir. Bu anlamda tarihimize de diyalektik bir tarz ile bakmamız gerekir. Bu yaratıcı ve zenginlik anlamına da gelmektedir. Tarihe yine bu açıdan baktığımız da ana tanrıça kültürü kadar, felsefenin, mitolojinin, dinin ve uygarlığın üzerimizde ki etkilerini görebilmekteyiz. Bir an’dan, bir zamandan ibaret değiliz. Bundan çok daha ötesi, çok daha fazlasıyız. Çünkü bu tarihin sürdürücüleri ve kastik katil mi olacağız, yoksa ana tanrıça klanının bir üyesi mi olacağız bunu tamamen kendi irademiz, tercihlerimiz ile belirlemekteyiz. Günümüz de üslendiğimiz rol ve misyondan, görev ve sorumluluklarımızdan bunu kopuk ele alamayız. Ne olacağımıza biz karar vereceğiz. Nasıl bir yürüyüşün sahibi olacağımızı bizler belirleyeceğiz. Dünyaya özgürce bakmak mı, yoksa bir köle olarak mı bakmak?

Önderliğimiz “ Barış ve Demokratik Manifesto” kitabında varlıktan, oluşa bir atom parçacığından bir elementin işleyişine kadar adeta iğne ile kuyu kazar gibi en küçük ayrıntısına kadar “tarihimizi” bizlere anlatmaktadır. Doğru anlayalım, kavrayalım ve uygulayalım diye müthiş bir emek vermektedir. Bir açmazı dönüştüren pratiklerimizi değiştirip dönüştürmektedir. Kapıya dayanan meseleyi Önderlik kapıları ardına kadar açarak çözüme kavuşturmaktadır. Yurtsever genç kadınlar olarak bu anlamda bizlere büyük görev ve sorumluluk düşmektedir. Bakış açımızı, ele alışlarımızı, tarz ve yöntemimizi değiştirmekle doğruya varırız. Güzele ulaşır özgürlüğe kavuşuruz. Önder Apo; gelecek için temel perspektifler bölümünde nasıl çalı-

şacağız? Nereden başlayacağız? Sorularına karşı bizlere cevap olmaktadır. Yine Önderliğimiz Jineolojiye göndermiş olduğu mesaj da; “Evet toplumun bir çok sorunu var, ama sırttaki hançer kadın köleliğidir ve bu hançeri çıkarmadan hiçbir sorunu çözemezsin” belirlemesini yapmaktadır. Genç kadınlar olarak her birimizin sırtında bir hançer ile yaşam da var olmaya çalışıyoruz. Bu nedenle dikkat edelim, yürüyüşlerimiz sakat, yarım yamalak, hedefsiz ve amaçsız bir şekilde olmaktadır. Kastik katil bir sistemin altında yaşarken ne kadar anlamla yaşayabiliriz ki? Düşünsel olarak kendini yenileme, çalışma olarak değişim ve dönüşüme gitme ve her türlü çaresizlik ve çözümsüzlük karşısında çözüm gücünü kendinde yaratma bu anlamda büyük bir öneme sahip olmaktadır. Genç Kadınlar olarak şimdiye kadar öncü konumda olduk ve bu öncülüğümüzü daha da büyüterek yeni sürecin öncü gücü, oluşturucusu, demokratik komünler birliğinin ve demokratik komünalist yoldaşlığın en büyük öncülüğünü yapacağız. ★

SORUNU DOĞRU ANLAMAK ÇÖZÜMDÜR

Tarih, egemenlerin sistemlerinin alt yapısını oluşturduğu okullarda anlatıldığı gibi değildir. İnsanlık tarihi boyunca varoluşun bir gereği olarak toplumlar bir başka anlamda komünlerin, soykırımcı egemenlere karşı verdiği mücadelenin tarihidir. Kadın tanrıça etrafında kurulan toplumsallaşma ile varlığını mümkün kılmış olan kutsal ananın evladı, avcı erkekten başlayıp bugün atom bombasını üreten ve yaradılışa karşı en büyük tehdit olan erkek zihniyetine karşı vermiş olduğu mücadelesidir tarih. Daha açıklayıcı bir ifadeyle tarih; egemenin belirlediği sınırların içerisinde ona metiyeler dizen ve mutlakiyetini savunan profesörlerin anlattıkları değildir. Tarih, tanrıçaların kültürü, toplumun canlı hafızası niteliğinde olan ve toplumsal ahlaki oluşturan kadınların anlattıklarıdır. Tarihsel toplum mücadelesi ancak kadın tanrıçanın komünal kültürüne bağlı kalarak sonuca ulaşabilir.

Tarihin en görkemli ve doğru tanımını, Önder APO PKK'nin 12. Kongresine sunduğu politik raporda yapmaktadır. Bu yeni tarih tanımıyla Önder APO sosyalist bir Önderlik olarak, sol sosyalist hareketlerin ideolojik zeminlerini oturttuğu sınıf olgusu, sorunu ve ezberini bozmuştur. Buna göre tarih bir sınıf

savaşımı tarihi değil; devlet ve komün çatışması veya ikileminin tarihidir. Önder APO tarihi, toplum ve sosyoloji eksenli ele alır. Bu doğrultuda sınıfın yerine komünü ikame etmenin dayanağını toplum gerçekliğine bağlamaktadır. Bu komünün gerçekliğidir. Komün toplumsallığı ifade eder, 'Kom' dan türemiştir. Bir grup insanın bir araya gelip bir toplumsallığı oluşturmalarını anlatır. Komünün proto haline klan denilmektedir. Bu tarihsel mücadele, ovada kadın tanrıça kültürüne saldıran ve bu saldırılara karşı klan kabile formunda dağlarda direnen grupların mücadele gerçekliğidir. Bu tarihi mücadeleyi, sadece sınıf mücadelesi temelinde ele almak tarihsel bir yanılgıdır. Böyle yaklaşanlar çok büyük ve hakiki bir mücadele vermelelerine rağmen, egemenin değirmenine su taşımaktan kendilerini kurtaramadılar. Sınıf gerçekliği inkar edilemez ancak bu toplumun sınırlı bir kesimini kapsar. Tarihte sınıf olgusu Sümer devletli uygarlığın çıkışıyla, devletin, kentin ve mülkiyetin gelişmesiyle gerçekleşmiştir. Önder APO burada "toplum nerede?" sorusunu sormaktadır. Varolan tarihsel toplum olgusu ve gerçekliği göz ardı edilemez.

Günümüzde yapılan arkeolojik kazılar te-

melinde Önder APO toplumsal gelişmeleri ve çelişkileri 30 bin yıl önceye dayandırmaktadır. Madem tarih sınıfların savaşıdır; Sümerlerden öncesini yok mu sayacağız? Bu teze göre sınıflı olmayan toplum yok sayılmak durumunda kalacak. Bu nedenle bu tespitin günümüzde bir geçerliliği kalmadığı gibi sınıf temeline dayandırılan ideolojik mücadelelerin sonuç almayacağı ise reel sosyalizm şahsında somutlaşmıştır. Bunun asıl nedenlerini Önder APO'nun tarihsel toplum analizi ve tarihi sosyolojik olarak ele alma yönteminde daha derinlikli anlamaktayız.

Tarihte merkezin yani egemen sistemin kendi içerisinde vermiş olduğu bir sınıf veya iktidarlaşma savaşı var. Merkez-çevre ilişkisinde bu komün-devlet çatışması olarak somutlaşır ve günümüzde de bu devam etmektedir. Sanayi Devrimiyle beraber bir işçileşmeden bahsedilmektedir. Bunun yanında binlerce yıllık bir toplum tarihi de var. İnsanlık tarihinin merkezini sınıf temelli ele almak toplumsal gerçekliğin hakkını vermez. Bu gerçekliğe bağlı olarak devletin tanımını yapmak da önemlidir. Devleti, köleci devlet, feodal devlet veya kapitalist devlet olarak tanımlamak bizi bir çözüme götürmez. Burada asıl olan devlet olgusudur, devletleşmedir. Sümer'lere dayalı olarak devletin de içinde doğup, hükmettiği ve hakimiyet kurmaya çalıştığı bir toplum gerçekliği var. Erkek egemen zihniyetinin somutlaşmış olduğu devletin karşısında bir toplum var. Toplumsal sorunları sistemleştiren, derinleştiren bir kar topu gibi büyüterek günümüze kadar getiren devlettir.

Bu devlet olgusuna karşı, kadın tanrıça kültürü öncülüğünde tarihten günümüze kadar verilmiş olan varlık, kimlik, özgürlük direnişi klan ve kabile formlarıyla başlayıp devamında ise aşiret, kavim, federasyon ve konfederasyonlar olarak günümüze kadar gelen bir mücadelenin somut adımları olmuştur. Direnişin somutlaştığı formlar toplumsal

Devrim, insanlığın komünal yaşam anlayışı ve kolektif çalışma tarzıyla yarattığı değerdir.

formlardır. Bu mücadelenin sonucu ise komündür. Önder APO 'Kabile bir komündür, aşirette bir komünler birliğidir' diyor. Burada tarihsel bir ahlaki politik direniş söz ko-

nusudur. Komünün bir diğer ifadesi öz savunma yani toplumun ahlakını ve politikasını savunmasıdır.

Devlete karşı bir işçi direnişinden bahsedemeyiz. Belki sanayi devrimiyle beraber bazı çıkışlar yaşanmış ve isyanlar olmuş olsa da, buna genel çerçevede tarihsel olarak bakarsak toplumsal bir direnişi görürüz. Bir komün direnişi, komünallerin direnişini görürüz. Bu direnişler başından itibaren, avcı erkeğin kadın toplumsallığına saldırması sonucuyla başladı. Burada birebir hedef alınan, insanın varoluşunun yegane koşulu olan toplumsallıktır. Bu nedenle 30 bin yıl önce ilk çelişki doğuyor. Bu avcı kulübünün günümüzdeki olgusu olarak yani devlet ile toplumun bir çelişkisi var. Red edişi ve bunun sonucunda süreklileşen bir başkaldırısı var. O yüzden ikilem, çelişki ve çatışma, devlet-toplum yani devlet-komün eksenindedir. Bu direniş salt bir karşı koyuş ile sınırlı değildir. Aynı zamanda değer yaratan, ortak emek sonucu oluşan bir yaşamın ifadesidir. Kolektif emekler ve değerler oluşturup toplumun geneline hizmet eder. Kolektif bir emeğin ifadesini bulduğu bir komün olgusu vardır. Yaratılan birey için, bireysel emek zihniyetine karşı, komün için kolektif emek vardır. İşçilik olgusu da sistemin yarattığı yani birey için bireysel emek zihniyetinin sonucudur. Bu noktada işçiye ilerici veya devrimci bir rol atfetmek tarihin en büyük yanılgılarından. Kronolojik olarak köleden türeyen işçi, bugün kölenin durumundan daha beter bir durumu yaşamaktadır. Bunun en büyük nedenlerinden bir tanesi de evrenin hakikatine ters olan işsizlik olgusunun olmasıdır. Evrende bir toz parçacığının bile işsiz olmadığı gerçeği karşısında işsizlik olgusu, insanlığın düşürülebileceği en aşağılık durumdur. En azından kölenin

sürekli bir işi ve garanti altında olan bir geleceği vardır. Bugün geleceği belirsiz ve işsiz olan milyonlarca insan var. Sistem tarafında 'atık' durumuna düşürülmüş bir sınıfa, devrimin öncülük rolünü atfetmek ne kadar doğru olur? İşte bu noktada reel sosyalizmin çöküşünün birçok nedeninin başında gelen neden bu olmaktadır. İnsanlık tarihinde işçi sınıfı tarafından gerçekleştirilen bir devrim yoktur. Devrim başta kadınlar ve üniversitelerde okuyan aydın gençliğin ve halkların ortak mücadelesi sonucu yapılmıştır. Sosyalizmin teorisini yazan Karl Marks'tan, Engels'e bu teoriyi pratikleştiren devrim liderleri olan Lenin'den, Mao'ya hiçbiri köken olarak işçi sınıfından gelmemektedir. Zira işçi sınıfı ne toplumun tamamını kapsar nede tarihini. Bu nedenle halkların tarihsel birikimleriyle ortaya çıkan mücadelenin sonucu gerçekleşen devrimleri, işçi sınıfına atfetmek kuşkusuz Reel sosyalizmin çöküşünün temel nedenlerinden bir tanesidir. Ezilenin öznelendirilmesi temelinde verilen mücadele sahibine benzeme ile sonuçlanacaktır. Ezenin olduğu yerde ezilen, ezilenin olduğu yerde ezen vardır. Bunlar birbirini tamamlar. Reel sosyalist pratikte de bu gerçeklik net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu nedenle en sahiici sınıf mücadelesi sınıflaşmama, sınıfı red etme mücadelesidir. İşçi sınıfına öncü bir rol yüklemekten ziyade en doğru mücadele, işçiliği red etme olacaktır.

Devrim, insanlığın komünal yaşam anlayışı ve kollektif çalışma tarzıyla yarattığı değerdir.

Komün kutsal değerlerin yaşam bulduğu yerdir. Devrimsel mücadele komünal mücadeledir. Bu noktada Önder APO, 'Kürt varlığında ve sorunsallığında bir dönemin sonu, yeni bir dönemin eşiğinde olmak' belirlemesini yaptı. Bu kısa tarihi belirleme ana metne ruhunu vermektedir. Kuşkusuz 'yeni dönemin eşiğinden' geçecek ve Demokratik Toplum manifestosunu yaşamsal kılacak olan kesim kadın ve aydın gençliktir. Bunu yapabilmek için sorunsallığı doğru anlama ve sonuna geldiğimiz dönemi bilince çıkartmak gerekmektedir. Kürtlerin yaşadığı sorunların temeli, insanlık tarihinden günümüze yaşanan sorunların bir sonucudur. Bilinmelidir ki tarihte yaşanan sorunlar bu coğrafyanın bir ürünüdür. Bu coğrafya kadın tanrıça kültürüne ev sahipliği yaptığı gibi, bu kültüre saldıran avcı erkek kültürüne de aynı zamanda ev sahipliği yapmaktadır. Kutsal ile lanetin savaşının somutlaştığı yer Mezopotamya'dır. Bu noktada teşhisi doğru koymak gerekiyor. Doğru teşhis tedavi ederken, yanlış teşhis ölümle sonuçlanacaktır. Bugün Önder APO'nun Demokratik Toplum Manifestosu temelinde kutsalı inşa etme görevi bizlerindir. Bunun için Önder APO'nun gençliğe özel perspektifi temelinde, her yerde örgütlenip, her yeri örgütleyeceğiz.

İlk saldırı komüne oldu. Bu nedenle komünden başlayacağız. Tarih devlete karşı verilen komünün mücadelesidir bu nedenle bizde tarihsel görevlerimize en büyük Komünarı olan Önder APO'nun perspektifleriyle sahip çıkarak yaşamsallaştıracacağız.

Gürcan Korkmaz

14 Temmuz'dan 15 Ağustos'a İki Büyük Komutan

Kemal PİR ve Mahsum KORKMAZ

Mücadele geleneğimizde 'intikam alma' tarzı, 'kısasa kısas' diye tarif edilebilecek dar, duygusal ve karşılıklı dayalı ilkel yöntemlerle değil her zaman tarihi cevaplar oluşturma şeklinde gelişmiştir. Haki arkadaşın şehit edilmesinde parmağı olanlar cezalandırılmıştır ama asıl olarak şehadete verilen cevap Partileşme olmuştur. 12 Eylül faşist darbe rejiminin işkencelerine karşı tarihi bir direniş sergileyen 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişçilerinin şehadetine de aynı yöntemle cevap verilmiştir. İşte 15 Ağustos Atılımı zindan direnişçilerinin intikamı olmuştur. Bilindiği gibi 15 Ağustos eylemleri 14 Temmuz tarihinde yapılmak istenir fakat o günün koşullarında hazırlıkları yetiştirmek mümkün olamadığından eylemler 15 Ağustos'ta yapılır. Nasıl ki Parti, Haki arkadaşın anısının yaşatılması ise 15 Ağustos atılımı da 14 Temmuz direnişçilerinin mücadelelerinin gerilla mücadelesi olarak sürdürülmesi ve yaşatılmasıdır. 15 Ağustos ile 14 Temmuz arasında böylesine güçlü bir bağ vardır.

Bu güçlü bağın temelinde ise her iki tarihi sürecin tarihsel kahramanları olan Kemal PİR ve Mahsum Korkmaz arkadaşların arasındaki bağ vardır. Bu yazıda bu bağa ilişkin tanıklıklarımı ve tanıkların anlattıklarından hafızamda canlılığını koruyan kesitleri aktarmak istiyorum.

Heval Egid yaşamın her anını bir eğitim olarak örgütleyen büyük bir komutandı. Lenin, Mao, Fidel Castro, Ho Chi Min gibi önderlerin kitaplarını okuyup bize Kürtçe olarak tercüme ettikten sonra daha iyi anlamamız için ayrıntılı olarak anlatırdı. Bir gün böyle bir ortamda arkadaşlar ona Kemal PİR arkada-

şı sordular. Heval Egid, Önderlik sahasında Kemal PİR arkadaşla beraber bir süre kaldıklarını ve bu dönemde Parti çalışmalarına maliye oluşturmak için beraber Lübnan'da bir sebze halinde çalıştıklarını anlatmıştı. Bu anısı hepimiz için büyük bir eğitim olmuştu çünkü komutan kişiliklerin mücadelemizde değerler üzerinden kendini yaşatan insanlar olmadığını aksine değerler yaratarak komutanlaştıklarını anlamıştık.

Daha sonra 1989 yılında Önder APO'nun yanında olduğumuz bir dönemde Önderlik ile Bekaa vadisinde Helve köyüne yakın bir yere gittiğimizde kamptaki arkadaşlar koşarak Önderliği karşılamaya geldiler. Önderlik arkadaşlarla selamlaştıktan hemen sonra hızlıca mangaya yönelince arkadaşlar biraz şaşırdı. Sonra, 'şu manganın duvarlarını kim yaptı biliyor musunuz?' dedi. 'Bu duvarı Kemal PİR ve Egid arkadaşlar yaptılar. 1980 yılında yaptıkları duvar hala ayakta, sağlamdır. Çünkü onlar işlerini sağlam yapan devrimcilerdi' dedi. Daha sonra sebze halinde de çalıştıklarını anlattı. Kemal PİR arkadaşın esir düştüğü olayda da Egid arkadaş yanındadır. Önderlik her anmada, törende mutlaka ikisinden de örnekler verirdi ve çoğunlukla da beraber anlatırdı. Çünkü PKK eylemciliğinin, direnişçiliğinin ve savaş çizgisinin ahlakları ve duruşlarıyla iki büyük sembolüdür onlar.

O dönem biz ne Önder APO'yu görmüştük ne de isimleri dışında Mazlum Doğan ve Kemal PİR arkadaşları tanıyorduk. Heval Egid her zaman bize onları anlatırdı. Her anlatımından sonra mutlaka onların intikamını almamız gerekir diyordu. 15 Ağustos Atılımını Kemal arkadaşların intikamı için yapmışlardı. Şehit düşmeden önceki son eylemini

de Mazlum Doğan arkadaşın anısına 1986 yılının 21 Mart tarihinde gerçekleştirmişti. Heval Egid'in arkadaşlığına biçtiği anlam böyleydi, arkadaşlarına verdiği değeri bu tarzda gösteriyordu. Bu bizim de onları doğru tanımamızı sağlıyordu. Neden büyük kişilikler ve önder kadrolar olduklarını anlıyorduk.

Doğrusu tanıyan herkesi derinden etkileyen öncü militan kişiliklerdir. Bunu Heftanın ile Uludere arasındaki Aluş köyüne gittiğimizde de görmüştük. O köyde yaşayan Guri isimli biri bizim Apocular olduğumuzu öğrenince 'siz Kemal Pir'in arkadaşları mısınız?' diye sordu. Sonra başladı zindanda Kemal Pir arkadaşla olan anılarını anlatmaya ve 'O, o kadar büyük bir insandı ki gittiğim her yerde nefesim oldukça onu anlatacağım' dedi.

Bizim Heval Egid'te gördüğümüzü o Kemal Pir arkadaşta görmüştü. 'Her anında insanları eğitiyordu, duruşuyla bile insanları etkiliyordu' diyordu. Onun komün anlayışını, ahlakını anlattıkça biz o özellikleri heval Egid'te de gördüğümüz için anlamakta zorlanmıyorduk. Ama en çok da Kemal arkadaşla ilişkin anlattığı eylemciliği, militan tarzı ve disiplini biz Heval Egid'in yaşamının her anında gözlemliyorduk. Sanki Heval Egid'i anlatıyordu. Ben Kemal Pir arkadaşını görmedim ama onun adeta ruh ikizi olan Heval Egid'i gördüğüm için onu da tanıyorum diyebilirim.

Kemal Pir arkadaşın ilk eylem arkadaşlarından biri de 'özgürlük yoldaşlığı'nın sembolü Rıza ALTUN arkadaşdır. Heval Rıza da Kemal Pir arkadaşla çok kalmıştı. Ankara'da daha grup aşamasındayken arkadaşlara silah kullanmayı öğrettiklerini, birlikte silahlı eylemler yaptıklarını, Kemal Pir arkadaşın adeta civa gibi olduğunu ve büyük bir örgütleyici olduğunu anlatmıştı. Zindanda beraber kaldıkları dönemde Kemal Pir arkadaş bir fareyi özel olarak besleyerek onu eğitiyormuş. Peynir almaya gelen fareyi yakalayıp kuyruğuna not bağladıktan sonra arkadaşların koğuşuna yolluyormuş. Gestapo şeflerinin bir kopyası olan faşist Esat Oktay Yıldırım bunu öğrenince Kemal Pir arkadaş 'insanlar yetmedi, hayvanları da örgütleyorsun' demiş. Heval Rıza bunu anlattığında bana 'nasıl ki senin dünya Egid arkadaş ise benim dünyam da Kemal arkadaşdır' demişti.

Heval Rıza'nın Kemal Pir arkadaşın eylemciliğini ve örgütleyiciliğini her zaman kendisi için esas aldığına bizler tanığız. Parti tarihimize ikinci Kemal Pir, Rıza Altun arka-

daştır. Askeri çizgimizin öncülerindendir ve tarzı Kemal arkadaşın tarzıydı. İşte Kemal arkadaş bu düzeyde etkileyen bir militandır. Onun için Önder APO son görüşmesinde 'biz 24 saat çalışıyorduk, başlarken defter, kaleminimiz yoktu, para, imkan yoktu ama fırtına gibi her yeri dolduruyorduk. Ama siz yıpranmışsınız' dedikten sonra heyettekiler, 'Başkanım siz dinç kalmışsınız' deyince Önderlik, 'ben Kemal Pir'in yoldaşım' diyor.

Kemal Pir arkadaşın Maraş'ın köylerinde faaliyet yürütürken köyün kadınlarıyla da toplantı yaptığı anlatılır. Kemal arkadaş Türk'tür ve Kürtçe bilmemektedir. Köylüler de Türkçe bilmiyorlar ama arkadaşını pür dikkat dinlemişler ve çok etkilenmişler. Çünkü onlarla hakikatin dili ile konuşmuş, davranışları ve inancı ile etkilemiştir. Heval Egid de aynı şekilde etkiliyordu. İlk milislerinden biri kadındır. Gittiğimiz her yerde halk, özellikle de kadınlar hep Heval Egid'i anlatıyorlardı. PKK'nin özünü yaşayan ve yansıtan arkadaşlardı. Onun için Önder APO bir çok eğitimde ve anlatımında beni en iyi anlayan ve uygulayanlar, bana en bağlı olanlar Egid ve Kemal arkadaşlardır diyor.

Tarihimize iz bırakan önderlerimizin birbirine özenen bir güzellikleri var. Onlar hakiki komün kültürünü yaşadılar. Birbirlerini yüceltmeyi, alınlarını yıldızlara değdirmeyi esas aldılar. Tarihe geçmelerinin nedeni de bu hakikatleridir. Birbirlerini doğru anladıkları ve yaşadıkları için birbirlerini doğru temsil ettiler. Eylemleri de birbirlerinin devamı olabildi.

Bu vesile ile zindan direnişimizin büyük şehitlerini Mazlum Doğan, Dörtler (Ferhat Kurtay, Eşref Anyık, Necmi Öner, Mahmut Zengin) ve Büyük Ölüm Orucunun şehitleri Kemal Pir, M. Hayri Durmuş, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek şahsında, 15 Ağustos Atılımımızın şehitlerini büyük komutan Mahsum Korkmaz (Heval Egid) ve Şemzinan baskınının öncü komutanı Gözlüklü Ali (Abdullah Ekinici) arkadaşlar şahsında saygı, sevgi ve minnetle anıyorum. Ve bu şehitlerimizin temsil ettiği tüm değerleri yaşam ve mücadelelerinde temsil eden ve hepsi ile birlikte mücadele etmiş önder kadrolarımız Fuat ve Rıza arkadaşları da saygı, sevgi ve minnetle anıyorum. Anılarını yaşatma ve amaçlarını başarma sözümü yineliyorum.

DILDARÊ AZADIYÊ

dayîkan serê kaniyê ango serê xetê jî pê dihesîn... Ji ber hestên welatparêziyê hîn di derguşê de bi lorik û çîrokên egîdîyê tê hejandin û razandin. Dibêjin, carna dayîk hêvî û xweziyên xwe didoşe dilê lawê/a xwe. Ew jî, peyda kirina rastiya dîroka veşartî û azadiya hatîye birîndarkirî ye. Di nav malbatek wisa de mezin bûn li ser teşe girtina kesayeta Hevalê Hogir dîyarker dibe. Hîn vê demê xuya dibe kû, azadiya wekî keziyekî destê xwişkavî ber bi çiya ve dihat hunandin, dê vî jî bi girta û hunandiba. Temenek biçûk de ketina ferqa lêgerîna azadiyê kesayeta Hevalê Hogir zû dipijîne.

Her ku mezin dibe bi xwe re hêvî û bendewariyan jî mezin dike. Ji ber kû pir aliyên de cudabûyîn, xwînşîrîntî û dîlnizmiya wî bala herkesê dikşîne li ser xwe. Heman demê serhildêriya bi xwe re mezindikir jî li ber çavan bû.

Pir caran bêy kû ji kesekî alîkarî bigire bixwe diçe rêxistinbûyîna xwe ava dike û çalakiyan li ser saziyên dewletê dike û bi vî rengî tola bê nasname hiştinê û ya dagirkeriyê digire. Gelek caran wisa dike, lê ji ber xwînsarî û ziravtiya xwe carekê jî nayê girtin. Ya rastî Heval Hogir heta şehadetê jî her cihê lêba rêxistin ava dikir, hemû caran qasî tê xwestin zêdetir kar kir û xwe hertim kêmdît, ji ber vê jî kêmdaxivt ango hertim xwe deyndar dît. Ango gotinên wî pratîka wî bû. Biqasî dikir daxift biqasî daxift dikir. Ew taybetmendiyan wî dişibin xisletên bingeşîn yê koma birdozîk ya Apoyî. Ji xwe tê gotin kû ew hevalên koma birdozîk diçin malbata Heval Hogir wan dimînin. Ji ber vê jî hevaltiya wî de nepentiyek hebû. Alîyek din jî yê Hevalê Hogir, yê civakî bû, bi sebr û heskirinek kûr bi hêvî û baweriyek pir mezin her carê aliyek û behremendiyek di xwe de pêş dixist û bi herkesî re parve dikir. Hevalê Hogir ji hest heya nan her tiştê xwe parve dikir.

Nirxên pîroz yê civakî nedibû ku destên

Di helbesta xwe ya “Evîndarê Welatimda” Cîgerxwîn wiha dibêje;
çiqas pesnên giran bêjim nikarim te bidim zanîn.

Hogir Nûhat. Hevalek nav giran û diltenik yê dildarê azadiyê.

Bilûr, bi salane bûye rîtma vegotina êş û şahiya welatê du çeman, Kurdistan Rengîn.

Deng bûye awaz

Awaz bûye hawar

Hawar jî bi bilûra hogiran,

bûye çek û hesta tolhildana salan.

Ji wêneya çavên Ceylan Onkol û Uxir Kaymazan diyar dibû kû kirasê jiyanê ji zarokên welatê rojê re fireh hatiye dirûtin.

Di wan awiran de vegotina, hêrs û esaleta dilê zarokên rojê hatiye çandin. Wî welatê her tişt lê hatiye qedexe kirin leyîstokên zarokan jî xeter hatine hesibandin. Yanî dibe ku, zarokên di leyîstoka xwe veşartokê dileyîzin de, ji nişka ve werin winda kirin û carek din neyên dîtin. Pêlîstokên wan jî werin kom kirin. Di encam de, tayê leyîstika wan ya xwe li ser hilavêtinê di nava dilê welatê wan de wek xetek bi dirik-strî hatibû kêşandin. Lê dîsa jî xeyalên xwe di qefesa dilê xwe de wekî cilên cejnê heta dawî veşartin. Wekî benda sihara cejnê bin, benda mezin bûnê bûn kû hesab bixwazin...

Heval Hogir jî di nava malbatekî welatparêz û Kurdewarde wekî zarokek biwefa çavê xwe di nav destê dayîk xwedawendê de vedike. Gundê melek yê girêdayî Dirbêsiyê vê şevê ji keyfxweşiya zayîna Hogirê Delal bi tilîlîyên

qirêj nêzîk biban. Mînak, welat, ax, çand, ziman, kûlîlk, şehîd, hevî û gelek tiştên din. Kesayeta Hevalê Hogir jî di nav parêzvan-tiya wan nirxan de gewde dibe. Ji ber vê jî li kuderê neheqî hebe hevalê Hogir, li herî pêş li gel mazluman singê xwe dike mertala heqîqetê. Gava kû, li ser milan û di nav dirûş-meyan de pismamê wî Şehîd Hogir Erebo ber bi dawîtiyê tê oxir kirin, ji axa wî û kevirê li ber serê wî û rihê wî re soza sar nekirina çeka wî dide û biryar dide kû berê xwe bide nav refên azadîyê.

jî hevaltiya wî ya li gel hevalên jin bi her tiş-tê xwe ve mînak bû. Xwesteka watedayîna azadî û hevaltiya bi jinê re ewqas bi rêzdarî û dîlnizmî bû kû yekser dihate hezkirin û pir zû pê re dibû yek, dixwest xwe bigihîne aza-diyê. Çavkaniya hevrêtiya Hevalê Hogir ew bû kû tu car lêhûrbûnên xwe yên fedayîtiyê kê m nekirin hetta her kû diçû kûrtir fikir. Bi vî rengî dixwest beramberî Rastiya Rêber Apo û pergala qirkirina îmralityê rexnedayî-na xwe bi awayek herî xurt bide ji ber vê jî, xwesteka bûyîna fedayîtiyek serkeftî Hevalê

Çavkaniya hevrêtiya Hevalê Hogir ew bû kû tu car lêhûrbûnên xwe yên fedayîtiyê kê m nekirin hetta her kû diçû kûrtir fikir

Ji gava yekemîn ve her cihê lê ye bi pîvanên xwe yên Apoyî hevaleyê bi tilyan tê nîşanda-ne û cihê ne lê ye jî bi mehtkirin behsê wî tê kirin. Aliyê wî yê herî zêde xwe dida pêş jî, xwezayî û cewherîbûna wî bû.

Vê jî di hişt kû her cihê lê ye xwezayî bibe pêşeng û fermandarê jîyanê... Hevalê Hogir, wekî tov û fêkiyê şoreşê ji destpêka şoreşa Rojava heya 2021'ê hemû qad, xebat û şerên girande cihê xwe li eniyên herî pêşde girt. Li kuderê pêwîstî heba beriya herkesê Fîncana Qehwê wî radikir û sînor nas nedikirin. Ji Kobanê heya Girê Sipî, Efrînê û Serêkaniyê, Ji Helebê heya Şengalê ji vê derê jî heya navsera çiyayên Kurdistanê bêy rawestan meşiya û dameşandin. Dibe mînaka yeki-tiya welatparêziya gel û milîtiya Apoyî. Şerê Helebê de birîndarbûna wî girêdanbûn û heskirinek pir mezin navbera wî û gel de ava dike. Dema kû piştî salên dirêj dubare vedigere li wargeha heqîqetê çiyayên azad, bîranînên xwe yên şer û tecrûbeyên ji gelê xwe fêrbûye bi minnetdariyek mezin parve dike. Her cihê lê ma û tê de derbas bû şopên pir binirx di dil û bîra gelê xwe û hevalê xwe de hişt...

Belkî tenê ew bîranîn bîr gel hevdû dê bibe berhemek hunerî ya bê hempa.

Belkî jî ew bîranîn nîşaneyê kesayeta hûnerî ya hevalê Hogire.

Ya rastî di şexsê xwe de di şer de mînak bûyîna şervantiyê di jîyanê de jî bûyîna çavkaniya moral û hezkirina milîtiya Apoyî serxisti bû. Ango, para xwe ji heqîqeta hevaltiyê girti bû û bibû hevalê hevalan. Taybet

Hogir her tim zindî digirt. Her tim rapor û nameyên hevalên şehîd dixwend û dixwest xwe li gorî vê heqîqetê ava bike. Ew lêhûrbûn di her kêliya jîyanê de xwe dida der. Di manewiyata rastiya şehîdan de rojane rojane tevlîbûna xwe nû fikir û gav bi gav di nav hewildayîna layîqbûnê de bû.

Teyr bi firîna xwe,

Agir bi tîna xwe agir e.

Rê bi rêwî yê xwe,

Şervan, bi şerê xwe, şervan e.

Dîrok jî, bi rastîya xwe dîrok e..

Rastiya Kesayetên dîrokî wisa ye kû, di nav meşa ber bi serkeftinê de kengî bixwe bibe dîrok ne diyar e. Lê her kêlî vê heqîqetê nav xwe de dihevine.

Dema ku Hevalê Hogir li gel sê hevalên xwe li ser erka xwe ye, rastî êrişek namerdane tî û digihêjin şehadetê. Yek ji wan hevalan jî, fedayî û pêşenga salan Heval Salîhe ye kû dibe meta hevalê Hogir. Dîrokê, xwe bi awayek din anî ziman vê carê, Dewrêş jî Edulê jî pêk ve bibûn siwariyên eşqa rojê. Her çiqas di bajarê mişkan de dîsa lingê Hedban şikes-ti be û ser siwarî şehîd ketibin jî, li pey wan hezaran duwanzdekan di sengerê cengê da di nava şerê azadiyê de ne. Ew jî wekî Rêber Apo gotibû nîşaneyê nûjenkirin û serxistina eşqa Dewrêş û Edûleyên xwe-can-bexş bû...

Dengê bilûra şivanê ciwan,

Civatek kom kirî ye li dora çiyân..

Her henaseyek dibe destan,

Dikeve li ser dilan,

Û nayê ji bîr kirin tu caran...

SONUÇLARI MÜKEMMEL OLAN BAŞLANGIÇLARIN İNSANIDIR ÖNDER APO

Her mücadele süreci güçlü, kararlı ve cesaretli adımlar gerektirir. Ve her adım güçlü çıkışları ve hazırlanışları zorunlu kılar. Peygambersel hareketlerin çoğunun bir çıkış hikayesi vardır. Ama çıkış aslında bir kaçış değil, daha güçlü bir geri dönüşün ve daha bir sıçramanın ifadesi vardır. Peygamber İbrahim'den tutalım Hz. Muhammed'e, Musa peygamberden tutalım tasavvufi direnişlere kadar her çıkışın felsefik ve toplumsal bir karşılığı bulunmaktadır. Hicret olarak tanımlanan olay aslında bir kopuş değil, yarını inşa etmenin zeminin yaratma arayışıdır. Daha güçlü stratejilerin ile planların ve daha nitelikli mücadele etmenin temelini oluşturmaktır. Gerek İbrahim peygamberin huruç olarak tanımladığı, gerekse Hz. Muhammed'in hicret olarak değerlendirdiği bu tarihsel olayların ikisi de aslında yeni gelecek fikirlerin ve mücadelelerin dönüm noktasını içermektedir. Hem toplumsal hareketlerde, hemde fikir hareketlerinde dönüm noktasını yaşamak aslında verili durumda yaşanan tikanıklıkları aşmak, nefes almak ve kendi rotanı belirleyecek hedeflere odaklanmayı içerir. Çoğu zaman toplumsal hareketlerin yaşadığı tasfiyelerin temelinde tikanıklığı ve cevap olamamayı giderecek dönüm noktalarının olmamasıdır. Çünkü dö-

nüm noktası aşkınlığı gerektirir. Hiçbir aşkınlık verili olanla barışık yaşayamaz. İnsan gibi bir varlık bile verili olanla sıradanlaşıyorsa, bir hareketin kendisini verili olanla sınırlandırması aynı zamanda erime yaşamının temel noktasını içerir. Aşkınlık aşmaktır. Aşmak ise mevcut olanın ötesine çıkıp ideal olanı anlayarak yaşamaktır. Kendini aşmak, güçlü bir bilinç ile anlamak ve kendini mevcut fikirler ile ezberlenmiş yol ve yöntemleri ötesine taşımaktır. Ve her aşmak aynı zamanda kendine yoğun sorular sormaktır. Verili olanı sorgulamak ve yerine en uygun olan alternatifi koymaktır. Çünkü güçlü öngörüler ve güçlü cevaplar ancak sorulan sorulara güçlü cevaplar vermekle mümkündür. Önder Apo gerçeğini bu doğrultuda anlamak tarihsel sürecimizi anlamak ve mücadelenin ruhunun nasıl oluştuğuna bakmak gerekir. Çünkü devrimci kimlik kendi önderliksel hafızasına dayanır. Bizim mücadele hafızamızın başlangıcı da Önder Apo'dur. Ve Önder Apo gerçeğinde her çıkış aynı zamanda yeni bir mücadele sürecinin başlamasının ifadesidir. Anlamsaldır ve hakikat değeri taşımaktadır.

Dönem 80 darbesinin şafağıdır. Faşist türk devletinin askeri cuntası Hilvan ve Siverek direnişinin Kürt halkında yarattığı hareketi görmüş ve tüm olanaklarını mücadeleyi

tasfiye edecek yol ve yöntemlere bağlamıştır. Ve her toplumsal hareketliliğin çıkışında olduğu gibi askeri darbenin kapısı yeniden aralanmıştır. Önder Apo gerçeğinde yaşanan öngörü darbenin hareketi tamamen dağıtmasını ve yoketmesini engellemiştir. Tıpkı Hz. İbrahim'in putları yıkması gibi Önder Apo'da modernitenin putlarını yıkmıştı. Tıpkı Nemrut' un Hz. İbrahim'e saldırması gibi modern nemrutlar da Önder Apo' ya ve onun yarattığı örgütlü mücadeleye saldırıyorlardı. İbrahim peygamberin Filistin' e giderken adımladığı toprakları 1979 yazında Önder Apo adımlıyordu. Mücadeleye giden yolda mayınlı tarlaları geçiyor ve tıpkı İbrahim peygamber gibi Filistin' e doğru yol alıyordu.

Her yolculuk bir arayıştır aslında. Yine en güçlü arayışların ardında güçlü adanışlar vardır. Adanışı olmayan arayışlarda insan kaybolabilir de... Ama kendini Önder Apo gibi tamamen amacına adanmış olanlar, en imkansız koşullarda bile yeni imkanlar yaratabilir. Her yaratımın ardında deneyim ve tecrübeler yatmaktadır. Bu deneyimi okumak ve dillendirmek çok kolay olabilir. Ama deneyimi yaşayanın sarf ettiği emek belki de hiçbir sözcükle bile ifade edilmeyecek değere sahiptir. Hele ki bu deneyim yeni bir örgütlenme ve toplumsallık içeriyorsa, iğne ile kuyu kazılırcasına bir emek içermektedir. Zaten hakikat savaşçısı olmak da böyle bir tutuma sahip olmak değil midir? Çünkü hakikat kolay erişilebilen bir gerçeklik değildir. Tüm zorluklara katlanmak ve zorlukları aşip ona ulaşmaya çalışmak hakikatli olmanın temel ilkesidir. Neticede hakikatli olmak haksızlığa karşı durmaktır. Ki birçok örgütün kendini mülteci kılıp yönünü Avrupa'ya verdiği bir dönemde Önder Apo dilini bile bilmediği bir coğrafya da (Filistin) bir halkın örgütlü mücadelesini yaratmaya çalışarak hakikat ile olan ilişkisini yaşam deneyimi ile kanıtlamıştır.

Devrimci mücadelelerde çıkış gerçeğini doğru kavramak aynı zamanda egemen sistemlerin karşısında bütünlüklü bir yaklaşımın oluşmasına da yol açar. Olayı sadece tekil bir olay olarak ele almak liberalizmin gerçeği parçalayan en ideolojik yöntemlerinden biridir. Neticede Önder Apo'nun yürüyüşü sadece Önder Apo ile sınırlı kalan bir yürüyüş değil, aynı zamanda toplumsal ve örgütlü değeri olan bir yürüyüştür. Bu yürüyüş kendini amaca götüren yolda bir adan-

manın yürüyüşüdür. Zaten bu adanmışlıktır kendisiyle beraber büyük doğuşlara yol açan. Nitekim Filistine yürüyüş faşist sömürgeci Türk devletine ve kapitalist modernite sisteme karşı gerilla hareketinin örgütlenmesinin zeminini doğurmuştur. Yani önderliksel yürüyüş tıkanma yaşayan bir döneme soluk borusu olmuştur. Ve onun etkisi bir halkın özgürlük mücadelesinin nitelik kazanmasına, yani 15 Ağustos atılımıyla beraber bir halkın diriliş hikayesine dönüşmüştür.

Ardında güçlü fikirler bulunan her eylemin yaratacağı anlamlı hareket gücü vardır. Kürdistan'da sömürgecilik öylesine derin yaralar açmıştır ki; kendi gerçeğini bile cesaretli bir şekilde dile getiremeyecek bir sessizlik hakimdir. Sessizlik eylemsizliktir! Sessizlik ölümdür! Ses iktidarın en korktuğu şeydir! Ve sessizlik iktidarın hakimiyetinin ifadesidir!

Sessizliğin boy verdiği ülkemizde ilk sessizliği zindan direnişçileri bozmuştur. Heval Mazlum Doğan'ın eyleminden, Dörtlere ve 14 Temmuz direnişçilerine kadar yaşanan her direniş, bu ölüm sessizliğini bozmanın çığlığıdır. Bu çığlık 15 Ağustos hamlesi ile beraber artık tüm toplumsal yaşama taşırılmıştır. İlk kurşun atılmış ve sömürgeciliğin inşa ettiği tüm köleci putlar yıkılmıştır. İlk kurşun sadece sömürgecinin kalbine değil, aynı zamanda kölelik karşısında sessizleşen Kürdün zihnine de atılmıştır. Zihinlere yerleşen putlar parçalanmış ve yerini özgürlük aşkına ve eylemine dönüştürmüştür. Gerilla büyümüştür. İnsanlar gerillalaşmıştır. Önder Apo halkı gerillalaştırmış ve PKK halk hareketi haline dönüşmüştür.

Bunun sebebi Önderlik gerçeğidir. Çünkü önder olmak yön gösterici olmaktır. Ve yön hakikati işaret ediyorsa orada mutlak başarı açığa çıkacaktır. Çünkü hakikat soyut değildir yaşayan bir gerçekliğe sahiptir. Ve hakikat sadece ona adanan yüreklerde anlam bulan bir karakter taşımaktadır. Önder Apo gerçeğinin bu kadar yoğun bir şekilde hakikat ile ifadelendirilmesi salt ifadelendirmeye dayanmamaktadır. Yaşamsal ve anlamsal gerçeklik en temel noktada yatmaktadır. Önder apo eylemiyle hakikat öznesi haline gelmiştir. Sadece söyledikleri ile değil. Nitekim Önder Apo'nun en temel özelliklerinden birisi de bu değil midir? Her anlamlı fikri bir işe dönüştürmek ve her işten bir anlamlı fikir çıkarmak... Güçlü adımlar bu diyalektiği

doğru bir şekilde hayata geçirmek ile mümkündür. Nitekim bizim en çok zorlandığımız ve Önderlik gerçeği karşısında özeleştiri pozisyonunda olduğumuz temel konulardan biri de budur. Devrimcilik güçlü eylem ve güçlü fikir ve söylemlere dayanır. Ancak liberalizmin zihinsel etkisi öylesine ağır bir şekilde üzerimize hakimiyet kurmuş ki; teorik olarak bildiklerimiz de ciddi düzeyde parçalılık, pratik olarak gerçekleştirdiklerimiz de ise ciddi düzeyde biçimsellik yatmaktadır. İşte bu nedenle “çıkış” kavramını sorgulamak biz yurtsever gençlik açısından temel bir zorunluluktur. Önder Apo; ‘başarı için yürekli çıkışlar gereklidir’ demektedir. Yürekli olmak sadece cesaret sahibi olmak değil, aynı zamanda yüreğini bilgece harekete geçirebilecek bir bilince de sahip olmayı içermektedir. Diğer bir tanımla duygu ve düşünce arasındaki bağı güçlü bir temelde oluşturabilmektir. Pozitivizmin bizi mekanik, romantizmin bizi melankolik kılan temel yaklaşımlarından arınmaktır. Çünkü nasıl ki her güçlü arayış bir adanış gerektiriyorsa; her güçlü adanış da güçlü arınmaları gerektirmektedir. Arınmak kendini modernitenin kir ve paslarından kurtarmak, kendini saf ve doğal kılmaktır. Arınmak özgür olma yolunda kişiliğini ve nefsinin terbiye etmektir. Tıpkı Önder Apo gibi saç telinden ayak tırnaklarına kadar değişimi esas almak ve gerekirse günde 500 defa kendini yenilemek demektir. Kendini aşmak dogmatizmin yarattığı tüm

ezber kalıpları yıkmaktır. Özgürlük en çok zihnin arayış anında kendisini hissettirir. Anlamak özgürlüktür. Anlamak başlı başına bilinç eylemidir. Önder Apo ise özgür bilincin bir bedende en yoğunlaşmış ifadesidir. Bu nedenle hiçbir zaman kendini varolan ile sınırlandırmayan eylemlere sahiptir. Kendini aşmak, varolanı aşmak ve hep en iyiye ulaşmak önderlik gerçeğimizde temel bir yaşam felsefesidir. Yurtsever gençlik olarak bu felsefeyi en çok anlayacağımız ve en çok yaşamsallaştıracığımız bir sürecin içerisinden geçmekteyiz. Mücadele tarihimizde Önder Apo’nun her yoğunlaşması ve her çabası güçlü sıçramalara ve sonuçlara yol açmıştır. Öyle ki; bu sadece bizim değil artık dünyadaki bir çok kesimin ortak doğrusudur. Önder Apo yürüyüşünü hiçbir zaman durdurmamış ve en ilerilere doğru ulaşmaya çalışmıştır. Nitekim Önder Apo’nun felsefesinin artık evrensel bir çözüm modeli haline gelmesi; Önder Apo’nun kendi varlığını evrenselleştirmesi ile ilgidir. Bu Önder Apo açısından büyük bir başarı olduğu gibi; biz Apocu gençlik açısından da bir özeleştiri konusudur. Çünkü bu düzeyde bir tarz, üslup ve tempo bizlerin nezdinde beklenen düzeyde açığa çıkmamaktadır. Bu da bizleri mücadeleimizi evrenselleştirme açısından istenilen sonuca götürmemektedir. Duygusal olarak Önderliğe bağlılığımız tartışılmazdır. Ama bilinç düzeyinde Önderlikle buluşmada zayıf kalmaktayız. Bunun hem teorik hemde

Önder APO Özgür Bilincin Bir Bedende En Yoğunlaşmış İfadesidir

pratik sebepleri vardır. Ancak bunu aşmak temel bir sorumluluk olarak yaşamımızın merkezinde durmaktadır. Önderlikle buluşmak en çok da bu hususlarda gereklidir. Neticede bu hususlar özgür Kürt varlığının temelini oluşturmaktadır. Geriye kalan herşey bu temel üzerinden inşa edilecektir. Bu nedenle Apocu gençlik olmanın vasfı bu dönem koşullarında bizlerin rol ve görevlerini de arttırmaktadır.

Stratejik dönüşüm yaşadığımız böylesi süreçler en çok da kararlı ve örgütlü gençlere ihtiyaç duymaktadır. Özel savaşın özellikle bu geçiş sürecinde nasıl devreye sokulduğu bilinmektedir. Bir yandan belirsizlik ve ikilemli ruh hali yaratarak pasifizmi yaratmaya çalışmakta, diğer yandan da mevcut dinamik yapımızı dağıtmaya çalışarak örgütsüz bir toplum oluşturmayı hedeflemektedir. Yurtsever gençlik olmanın en temel görevlerinden birisi de açılımdır. Açılım bir pratik çalışma iddiasıdır. Tek bir örgütsüz genç kalmayınca kadar çaba sarfetmek ve durmamak gibi bir iddiayı içermektedir. Büyük iddialar büyük başarıların anahtarıdır. Neticede devrimci olmak iddia sahibi olmaktır. Gözünü başarıya dikmek ve başarı yolunda çaba sarfetmektir. Hareketimiz büyük iddiaların hareketidir. Hem önderlik gerçeğimizden hem de kahraman şehitlerimizden öğrendiğimiz en temel öğreti budur. Bunu hayata geçirmek bizlerin yaşamımızda edindiğimiz tercihlerimiz ile ilgilidir. Gerek modernitenin bize sunduğu lümpen yaşam tarzına karşı tavır almak, gerekse de gençliği sanal yaşam alanlarına hapsederek ger-

çeklikten koparan her türlü uygulamaya sırt dönmek bir noktada toplumsal birey olmanın da temel koşuludur. Kendi varlığımızı kendi toplumsallığımızda inşa etmek bizim kimliğimizin bize biçtiği bir görevdir. Neticede insan toplumsallaştıkça insandır. Yine insan toplumsallık içerisinde anlam kazanandır. Toplumsallık emektir. Emek insan olmanın ilkesidir. Devrimci olmak emeğin bilincini ve farkındalığını edinmektir. Özgür olmak farkında olduğunu ve nereye bağlı olduğunu bilmektir. Bunların hepsi birbiri ile ilişkilidir. Bu bağlantıyı yaşamda kurmak varlık olmanın temel niteliğidir. Hele ki sömürgeci düşmanın en çok saldırdığı şey toplumsallığımızdır. Nitekim kendi toplumsallığımızı inşa etmek kendi örgütlüğümüzü kurmaktır. Kapitalist modernite sistemine ve egemen iktidar güçlerine verilecek en büyük cevap örgütlü olmaktır. Sonuçta her şeyin bireyciliğe indirgendiği bu çağda en çok da örgütlülük yani toplumsallık zarar görmektedir. Bu nedenle örgütlendiğimiz kadar varız felsefesini kendi hayatımızın temel felsefesi haline getirmeliyiz. Nitekim Önder Apo'nun bize sunduğu perspektif örgütlenin, örgütleyin temelindedir. Dolayısıyla mücadele tarihimizde her dönemde olduğu gibi bu dönemin öncülüğünü de gençlik olarak bizler yapacağız. Gençlik olarak yönümüzü tarihsel hafızamıza dayandıracak, Önderlik gerçeği ile bütünleşerek özgür yaşamın temel inşa edici gücü olacağız. ★

Amasya Protokolü'nden Cumhuriyete ...

Kürt ve Türk İttifakı; Türkiye ve Kürdistan halkları için tarihsel önemi.

Amasya Protokolü'nden Cumhuriyete ...

Tarih sosyolojisi, bir anlamda hakikatın en yalın haliyle vücut bulmasıdır. Tarihsel olaylar sadece kronolojik örgüler, savaş endeksli bilgiler ya da olmuş ve bitmişlerden ibaret değildir, bunlardan daha öteye günümüzün ve anın yol göstericisidir de. Bu doğrultuda baktığımızda Önder APO'nun 27 şubatta deklare ettiği "Barış ve Demokratik Toplum" çağrısı özünde Osmanlı döneminde yapılan Amasya Protokolü'nün tekrar canlandırılması; Kürt-Türk halklarının birlikteliğini ve tarihsel ortaklığının önemini hatırlatmaktadır.

Moğol işgalleri, Fetret Devri, Beyliklerin iç çatışmaları ve Safevilerle olan savaş gün geçtikçe Osmanlı'ları yıpratmakta çöküşün eşiğine getirmekteydi. Tam bu süreçlerden çıkışı sağlayacak olan 1514 tarihli Çaldıran savaşı Osmanlı'nın kaderini değiştirdi. Kürdistan'da, şüphesiz Kürtlerin desteğini almadan bu galibiyetin alınması ve daha

önemlisi alınsa bile kalıcı hale getirilmesi düşünülemezdi. Çaldıran savaşının kazanılması sonucunda, Şah İsmail'in Kürdistan ve Anadolu üzerinde ki egemenliği büyük oranda tasfiye olmak ile kalmadı yine aynı yıl içerisinde I. Selim'in Kürt beylikleri ile olan ve tarihe Amasya Protokolü olarak geçen antlaşmayı ortaya çıkardı. Bu protokol Kürt beylikleri için bir otonomi, Osmanlı için ise Anadolu'da kalmanın bir güvencesidir. Kürt ve Türk halklarının ittifakı şüphesiz ki bu protokolden önce de mevcuttu. Abbasi hanedanlığı ve Selçuklular dönemi, Qers-Anî ve Melezgirt savaşları yine Fetret Devrini sonlandıran Çelebi Mehmed'in Amasya'nın Kürt emiri olduğu söylenen Beyazid paşa ile olan ilişkileri en somut tarihsel örnekler olarak karşımıza çıkmaktadır. Amasya Protokolünü özgün kılan durum ise ilk defa yazılı bir metne dönüştürülmesidir. Bu ittifak böyle vücut bulmuş iken peşi sıra Halep'in kuzeyinde ki Mercidabık ve Ridaniye savaşlarının kazanılması 3 yıl içerisinde Osmanlı'ları İslam halifeliğine kadar taşıdı.

Şüphesiz ki bu birliktelik birbirini var

Kürt-Osmanlı ittifakının sonucu olan Çaldıran, Mercidabık ve Ridaniye galibiyetleri kısa süre içerisinde Osmanlıyı bir Ortadoğu imparatorluğuna ve İslam halifeliğine getirmiştir.

eder duruma dönüşmüştür. Kürtsüz Türk, Türksüz Kürt düşünilememiş. Kürdistan ve Anadolu özelinde var olan kozmopolitik yapı bu hakikati derinleştirmiştir. “Örtülü tarih”, “Yokluk ve İnkara Geçiş Dönemi” ve “Asimilasyon Tarihi” her ne kadar bu gerçeklikleri tersyüz etmişse de, kaybettirememiştir. Çünkü toplumların gerçekliği ve toplumsal olmanın yaratımıdır bunlar. Egemenlerin tarih anlayışları; İmparatorlukları, krallıkları vb. statüleri esas alması bu söylediğimiz özellikle de Kürt halkı için geçerli olan “İnkâr ve İmha”, özcesi “Kürt yoktur!” gibi en değme tarih söylemleri yavuz hırsız misalinden öteye geçemez. Bu inkarın gelişmesi Kürdü yok saydığı gibi bunun doğal sonucunda hayati önemde olan halkların ortaklığını da örtmek istemiştir. Toplumların, halkların ve kültürlerin bu kadar iç içe geçmesi bir zenginlik göstergesidir. Doğal yaşam yani fiziki doğada bu diyalektik olgu hiç olmadığı kadar vardır. Çeşitlenen yaşam zenginliği, çokluğu beraberinde getirir. Bunun aksine tekçileştiren, yok sayan ve günümüzün milliyetçilik hastalıkları toplumlara katliam, yoksulluk ve soykırımlara götürmekten başka hiçbir şey vermemiştir, veremez de. Etnik ve mezhepsel çatışmalar tarihten günümüze Ortadoğu’da kaos ve krizi artırmıştır. Eğer ki Osmanlı merkeziyetçilikten uzak olan Amasya Protokolü yerine Kürt beylikleri ile savaşa girişseydi, bırakalım Mercidabık’ı Sêwas’tan öteye gitme durumu olamazdı. Kürt-Osmanlı ittifakının sonucu olan Çaldıran, Mercidabık ve Ridaniye galibiyetleri kısa süre içerisinde Osmanlıyı bir Ortadoğu imparatorluğuna ve İslam halifeliğine getirmiştir. Bununla birlikte Anadolu ve Kürdistan’da dönemsel çatışmalar dışında birliktelik uzun yıllar sürmüştür.

Hem Kürtler hem de Türkler için kültür ve sanatın gelişimi bu dönemde daha da gelişmiştir. Savaş olmayan durumlar içerisinde çokça edebi ve kültür-sanat çalışmaları nitel ve nicelik olarak ortaya çıkarır.

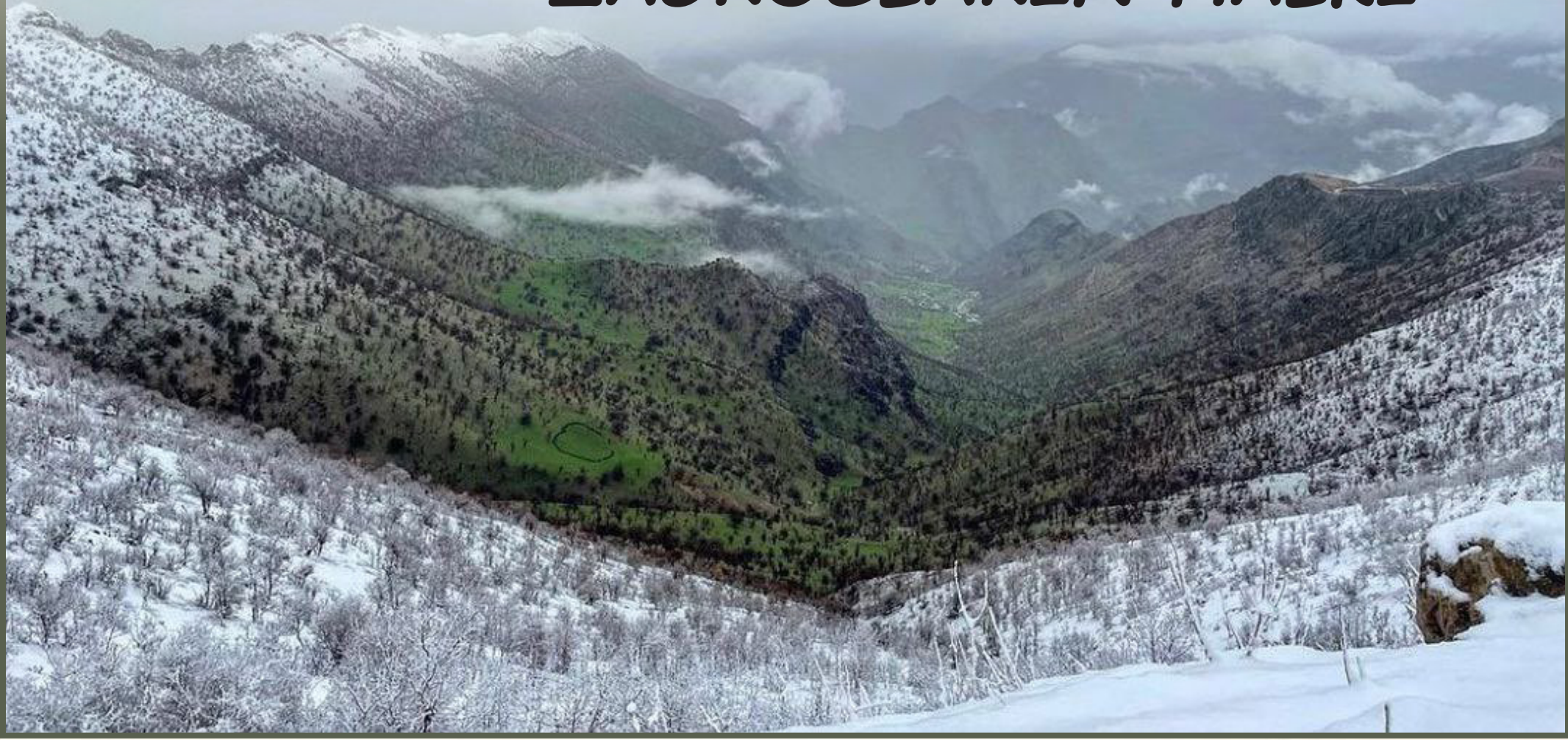
Nasıl ki Osmanlı için bu ittifakın önemin-

den bahsediyorsak Cumhuriyetin kurulmasında da yine bu ittifak M. Kemal’in Kurtuluş savaşını Kürdistan temelinde başlatmasında ve örgütlemesinde kendini göstermiş ve yenilemiştir. M. Kemal’de çok iyi bilmektedir ki Kürtlere dayanmadan bir mücadelenin başlatılmasının “erken doğumdan” farkı olmayacaktır. Teşkilatı Esasiye Kanunu ise bunun bir sonucu olmaktadır. M. Kemal’in deyişiyle; “Teşkilatı Esasiye Kanunu gereğince zaten bir tür yerel özerklikler oluşacaktır. O halde hangi livanın (sancak) topluluğu Kürt ise onlar kendi kendilerini muhtar (özerk) olarak idare edeceklerdir.” Her ne kadar sonrasında inkar ve imha politikaları uygulanmışsa da bu durum Kürtlerin cumhuriyetin kurulmasında oynadığı rolü ve önemini gizleyememiştir.

Günümüzde ise bu tarihsel hakikatler hiç olmadığı kadar güncelliğini korumaktadır. Dünyada ve Ortadoğu’da yaşanan Rusya-Ukrayna, İran-İsrail hegemonya savaşları Kürt-Türk ittifakının önemini bir kez daha hatırlatmaktadır. Önder APO bu birlikteliğin gelişmemesi durumunda yeni Gazzelerin oluşabileceğini, soykırım savaşlarının tırmanacağını belirtmiştir. Burada önemli olan husus ise Cumhuriyetin kurulmasından bu yana kadar yaşanan inkar ve imha siyasetinin Kürt ve Türk halklarına neyi kaybettirdiği ve bunun devam etmesi sonucunda nasıl bir sonucun ortaya çıkacağıdır. Emperyalist ve hegemon güçler ile yapılan hiçbir antlaşma halkların yararına olmayacağı apaçık iken inkar ve imhanın ise hegemon güçlerin politikasına hizmet edecektir. Anadolu ve Kürdistan’da ittifak Kürt-Türk ve tüm yerel halklar için bir tercih değil bir zorunluluktur.★

BİR DAĞ KABİLESİ

ZAGROSLARIN HALKI

Bir dağ halkının komün hakikati etrafında klan, kabile gerçekliğinde vücut bulan özü olmak...

Kürt olmak. Tanrıçaların diyarında, yaşamın yeniden inşa edildiği kutsal bir mekânın halkından olmak. Buğdayın filizlendiği, kutsal ellerde ekmeğe dönüştüğü, bereketli neolitik çağın hakikatine yürümek. Neolitik devriminin gerçekliğini anlamak... Varlığı, onurunu korumak için sert, geçit vermez Zagros 'un asaletinde varlık sahibi olmak...

Yıllar boyunca direnişler, ölümler, açlık ve zorluklara rağmen bağımsız yaşama sarılan Kürt halkının geleneklerine yer etmiş derin bir sevdâ var; özgürlük. Bu özgürlük tutkusunu, yaşamla kurduğu ilişkiyi hep farklı kılmıştır. Kürt halkı farklı dönem ve süreçlerde Zagros'un asi zirveleri ve ovalarında kendisine dergâh yapmış, Fırat ve Dicle ırmaklarının kenarında komün yaşam etrafında kenetlenmiştir.

Bir taraftan dışardan gelen saldırılar, diğer taraftan doğanın yaratmış olduğu zorluklar Kürt halkının kişiliğinde asiliği, direngenliği yaratmıştır. Tüm zorluklara rağmen nasıl yaşayacağını yolunu çizmiş ve o cennet ülkede dili, sanatı, kültürü yaratmış, doğanın bir

parçası olmuştur. Zagros dağları kendinden olanı hep korumuş, tüm zorluklara, saldırılara rağmen göğüs germiştir. Herkesin bu cennet diyarı üzerindeki planları Zagros'u her zaman saldırılara maruz bırakmıştır. Kürt halkı Zagros silsilesi boyunca komünal yaşam kurmuş ve öz savunma gücü ile kendisini korumuştur. Kürt halkı tarihte çok fazla düzenli ordulara sahip olmamış olsa da komünal yaşam gerçekliğinde öz savunma gücünü sürekli yaratmıştır. Ve tarihin günümüzde ki canlılığına baktığımız vakit, her zaman soluksuz direnişlere şahitlik yapmıştır. Bir halkın yaşadıklarından çok bu dağların insanlık için yaratmış olduğu miras göz ardı edilemez.

Aşağı Mezopotamya'nın yani Sümerlerin her geçen gün kendini büyütme, güç haline getirme arayışlarıyla daha çok talanı, zoru devreye koymuşlardır. Güç olma, iktidar olma arayışlarını her geçen gün artıran Sümerler, bunu tanrısallık, kutsallık gibi kavramlarla kılıfa uydurup kendini haklı çıkartmayı esas almıştır. Gılgameş destanında iktidar olmanın öyküleştirmesine tanıklık etmekteyiz. Tarihin derinliklerinde dağlı Kürt Enkidu kendisini korumak için Kürdistan'ın

asi dağlarında kendine mesken etmesi ve sonrasında Gilgameşin kirliliğiyle, Kürt de ihanetin yolunu açmıştır. Enkidu şahsında kutsal dağları ve Kürt halkını teslim almayı amaçlayan bir gerçeklik vardır. Önderliğimizin de belirttiği gibi; Enkidu ülkesinin işgalinde öncülük etmektedir. Ve önü açılan talan, işgal bir sonrakilerine de yol açmıştır.

Ardı arkası kesilmeyen talan, yağma peşinde olan uygarlıklar Önderliğimizin de belirttiği, gibi artık eskisi gibi sadece talan, yağma ile sınırlı kalmamış artık köleleştirme, planlı biçimlerde insan katliamları hedef alınmıştır. M.Ö. 2000'lerde Hurriiler, İran, Kafkasya, Anadolu ve Arabistan'dan gelen saldırılara karşı Zagros dağlarının asiliklerinde direniş göstermişlerdir. Kürdistan dağlarında mevzi tutan Kürt kadın ve gençleri geçit vermez mücadeleleri, arkeolog belgelerinde de açığa çıkmıştır. Tarihin akışında Kürdistan dağlarının ve ovasının bereketine sahip olmak adına, durmayan istila, talan, işgal saldırılarına M.Ö. 2000-1000 yılları arasında Hitit ve Kafkasyadan İskitlerde katılmışlardır. Bu krallıklar bir taraftan Hurri - Mitani boylarına saldırırken diğer taraftan İran'ın -Perslere bağlı etnik gruplarından da olan Luwilerde bu saldırılarda yer almaktadır. Böylesi bir saldırı ve kaos içinde Kürtler içinde hem üst tabakadan Enkidu'lar çıkarken diğer taraftan öz savunma gücüne dayanarak savaşan halk gerçekliği vardır. Onurlu yaşamak adına Zagros dağlarında direniş mevcuttur. Bu direnişleri kırmak için kirliliğe oyunlara başvuran Hitit kralı Mitanilerle akrabalık yapıp bu biçimde hem içeriği fethetmek hem de olası ayaklanmaları bastırmayı amaçlamaktadır. Diğer taraftan Asurlular güçlü bir biçimde ön plana çıkmaktadır. M.Ö 1000-330 yılları arasında Asurlular adeta istila ve işgal saldırganlıklarıyla hem etrafa bir korku salmışlar hem de kendini kalıcılaştırma aşamasına gelmişlerdir. Önder APO bunu şöyle tanımlamıştır; Asurlular komşularına dehşet saçmakla ünlenmişlerdir. İnsan kellerinden harman yapmak, duvar çekmek, kale yapmak deyimleri Asur imparatorluğu namı diğer özelliklerindedir. Kendini yenilmez gören Asurlulara karşı Medlerin üç yüz yıllık direnişleri Önderliğimizin de belirttiği gibi; Irak'ın, ABD'yi yenmesi gibi bir zaferdir. Med'ler içte kendi öz güçleri ve dışarda taktiksel olarak Babil ile ittifaklarla, Asur'u Ninova'da yenmiştir. M.Ö 750 -550 yıllarında

Hemedan kentinde ve Kürdistan dağlarında hakimiyet kuran Med'ler içte yaşanan ihanet ile Pers'lere karşı yenilmişlerdir. Ve M.Ö 530-330 kadar Pers ve Med'ler ortaklığında İskit'lere karşı uzun bir savaş verilmektedir. Bu savaş Mısır 'a kadar ilerlemiştir. Ve bu zaferle dikkatler tekrardan Kürdistan 'a çevrilmiştir. Helen ve Makedon aristokrasinin bu bereketli toprakları işgal etme ve Med - Pers imparatorluğuna son vermek için kapsamlı olarak saldırmışlardır. Hindistan'a kadar işgal, talan planını devreye koymuşlardır. Aristonun öğrencisi (m.ö.385-320) İskender'in komutanlığında bu savaş başlatılmıştır. Ve Hindistan'a kadar birçok yeri almıştır. Ve İskender'in ölümünden öncede ve sonra da Kürt gençleri Zagros dağlarında öz savunma ekseninde İskender ordusuna büyük bir kayıp yaşatmayı başarmışlardır. Kürt gençleri dağlarından aldıkları güçle yenilmez olan İskender imparatorluğu birçok alanda kırmış ve varlıklarını koruma altına almayı başarmışlardır. Bu savaşlar ile sınırlı kalmayan talanlar dinlerin çıkış ve yayılma sürecinde de devam etmiştir. Bizans ve Sasanileri yıkan Arap imparatorluğu İslam'ın kılıcı ve cihat ile Zagros-Toros hattına içine alacak biçimde işgal, talan, tecavüzle yol almaktadır. Önder APO bu durumu şöyle belirtmektedir; İskendervari bir Haccac yürüyüşü. Ve ardı sıra gelemeyen saldırılara karşı ovalarda direnen Kürt halkı kendini bu talancı, işgalci Araplardan ve sonrasında Moğollardan, Osmanlılardan korumak ve daha güçlü savaşabilmek için dağlarda kendilerini örgütlemişlerdir. Bu örgütlülük Kandilden, Cudi'ye ve Dersim'e tüm Kürdistan'a yayılıp devam etmiştir.

18-19-20 ve 21. Yy.'da hala bu saldırılar devam etmekte ve bu saldırılara karşı da direniş devam etmektedir. Baban isyanı (1805-1808), Baban Zade Ahmet paşa isyanı, köylü direnişleri, Bilbaslar isyanı, Sivas'ta Zaza aşiret isyanı, Emir paşa direnişi, Dersim ayaklanması, Bedirhanların Botan direnişi, Ubeydullah Nehri isyanı bunlar 18.yy isyanlarıdır. Ve çoğunlukla dağlık alanda oluyor. 19.yy. isyan ve direnişleri Koçgiri, Şex Said, Dersim, Sason direnişi, Mahabad cumhuriyeti, Ağrı direnişi, Simko Şikaki direnişi önceleri ve sonlarının hepsi dağları kendilerine mesken etmişlerdir. Özellikle Şex Said Nakşilik inancıyla bağlantılı olarak Bingöl alanıyla ilişkileri konusunda ciddi bir ilerle-

me sağlamıştır. Ve diğer bir taraftan arazi yapısı da bu ayaklanma için uygundur. Ama bir kesim aşiret ise isyana katılmadı ve bu da isyanı zayıflattı. Tam anlamıyla destek alamamasının sebebi ulusal yönlerinin zayıf olması ve kendini bir tarikat etrafında örgütlemekten kaynaklıdır. Aynı biçimde Dersim isyanında tekrar ön plana çıkmıştır. Özelde bu iki isyanda temel yenilme sebebi ulusal duygulardan çok sistemin kendi denetiminde yaratmış olduğu dini motiflerdir. Ve 1925'de devreye giren Kemalistlerin şark ıslahat planıyla, ne kadar sadece Fırat bölgesinde kalan alanla sınırlı gözükse de bir bütünen Kürt halkının imhası amaçlanmıştır. Kürt halkı bu katliamlardan kendisini koruyabilmek için Bingölden, Dersime, Muşa, Vana, Garzana, Hakkariye ve diğer dağlık alanlarında kendilerini koruma altına almışlardır. Kürt halkının tüm içte yaşadığı ihanetlere rağmen kendi içindeki komünal yaşamı ve dağlarından aldığı güçle ile kendini var kılmakla kalmadı zaferi mutlaklaştırdı. PKK'nin ilanı ile Zagros ların düşmana geçit vermeyen dağlarında ilk merminin atıldığı

dergâh olmuştur. Ve Kürt halkı bu dağlardan aldığı güçle ile toplumsal öz savunmasını örgütleyip neolitikten, günümüze bir tarihin temsilciliğini, öncülüğünü yapmaktadır. Enkidu'lara karşı başlayan mücadele bugünde Zap'ın dağlarından, vadilerine ve savaş tünellerine kadar devam etmektedir. Önderliğimiz bir bütün tarihin ilerleyişine; Neolitik dönemin sosyal nitelikli mücadeleleriyle başlayan ilk çağ köleliğinin savaşlarıyla tırmandırılan ve orta çağ feodalizminin savaş ve terörüyle sürekli yoğunlaştırılan Kürdistan üzerindeki mücadele, savaş ortamındaki Kürt halkının varlığını koruması bile oldukça değer taşımaktadır. Güçlü ve gelişkin uygarlıklar altındaki kadar olmasa da etnik, direnişçilik tüm kusurlarına rağmen Kürtleri bu amansız tarihi süreç, içinde var kılan temel faktördür. İnsanlık Zagros-Toroslara borçludur. ★

Kürt Halkı Bu Dağlardan Aldığı Güçle ile Toplumsal Öz Savunmasını Örgütleyip Neolitikten, Günümüze Bir Tarihin Temsilciliğini, Öncülüğünü Yapmaktadır

HOZAN SERHED

Di dema meyzekirina zimanê hunerê de dîrok heye, di kolandina dîroke de jî: gelek çîrok û berxwedanî, şer, serhildan û gelek tiştan di nava xwe de dihewînin. Lê di nava van gelek tiştan de jî, yên ku cih girtine û pêşengtî kirine, hiştine ku heya roja îro werin û dîrokê bi xwe re binin û zindî bihêlin jî hene. Lê gelek rêbaz hene ku, tu hem ji bo dîrokê û hem jibo hebûna xwe bînî heya roja îro. Rêbazên hindêk kesan dewlemen-din û temsîlyeta gerdûnê dikin ku hewandina pir tiştan di hindirê wan de heye. Ew kesên ku mirov nikare bi hêsanî behsa wan bike û derfet nehiştine ku em wan bişibînin tişteki - ji ber hemu tiştan di nava xwe de dihewînin û wan jî behsa her tişt kirine u gerdunekî nû ava kirine - ancax gerdûn û ba behsa wan bikin. Dikarin li hember hezkirina wan bibin beşek têrbûn û berdewamiyan wan. Dema mirov dikeve hewldana hiskirina kesên wisa, lêpîrsînek di hundirê mirov de rûdine, gelo hebûn dikare bêje: ez heme yan wan vê hebunê ava kirine û anîne roja îro? Dema mirov behsa hebunê dike jiyan tê bîra mirov. Di jiyanê de, yê ku dihêle xweşikbûn û hezkirina berdewamiya jiyanê çêbibe, bi rastiya jiyanê jiyan bike û mereqa pêşerojê û dîroke çêbibe; hûner e. Lê yê ku wan huneran ava dikin kesayetên wekî Heval Hozan Serhed'in. Heval Serhed temsîlyeta yek şexs nake, gelek kesan temsîl dike. Kesêkî wisa ye ku ne pêwîste naskirina te ya fîzîkî ji bo wî hebe,

ji ber zindîbûna wan herikbare. Ji jiyanê re bûne reng, ji çiyayan re bûne evîndar, ji lekolînvanan re bûne rêya heqîqetê, ji dayîkan re bûne hesirên keyfxweşiyê û ji hestan re bûne birçîbûna hestan ji şoreşgeran re bûne dewlemendî ji dîrokê re bûne berdewamî û ji pêşerojê re bûne ronîyek: ku tu rastî û bi denge bimeşî û bibin şahîdiya jîyana rast û li hember tenêbûne bibin kombûna her alî. Bêguman ew kesên ku ev di xwe de hewandine, hinek ilham hene ku dibin vekirina destpêka reya wan. Ji bo hemû hunermend û hemû şoreşger û kesên dinyaye, Rêbertî bû sedema derketina rastiya cewherê gelek kesan. Heval Serhed jî yek ji wan e ku di rastiya Kurd û dayîkên Kurd û kurdistanê de dît neheqî heye. Bi derxistina vê rastiye re bu rêwîye lêkolîna rastiya nasnamaya xwe û azadkirina gelê xwe û pê re jî herikî nava dinyayê. Mirov vê rastiye di hunera Heval Serhed de dibîne, bi taybet jî dema deng, stran û hestan li tembûrê dide vê hîs dike. Di stranê de behsa her tiştî kiriye ku tu, tenêbûnê di kesayeta wî de nabînî û bi bi rihê pêşengtî xwe berpirsyarê her tişt dîtiye û bi hunera xwe vî derxistiye. Însanên ku li ser şopa rastiyan bin, mirov di şexsê wan hemûyan de û di stranên Heval Serhed de hevaltiya xurt dibîne. Bi taybet strana Mizgîna Leheng van hestên hevaltiya rast hundirê mirov de ava dike. Her stranek hestekî di mirov de ava dike lê di hemû stranên Heval Serhed de ez hestên tolhil-

dan û derxistina rastiyan û kurdbûnê dibî-
nim. Dema mirov diçe cihên dîrokî yan jî diçe
ber avê tenê guhdar bike, hindêk deng tîn
guhê mirov, bi ba re û bi avê re: bi guhdar-
kirinê re tu dengê ferq dikî. Ev deng ayidê
me ne û tu xerib his naki. Dibe ku xeyalî tê,
lê rastiyeke wisa heye: Mirovên Apoyî ne yek
alîne, ne tenê bi mirovan re herikbarin, bi
xwezayê re gerdûnê re bi fezayê re bi her
tiştî re bi pênuş, bi lînuş û çîrok hwd. re. Ji
bo vê berdewamiya wan her hene û yê ku
tola wan rakin hene û diçin hem dîrokin hem
dîroke tinin hem dîrokê ava dikin û dîroka
pêşî dibinin. Yê ku 'eşq a azad jiyan kirine'
bi wan re hebe, her jiyanê dikin û çî zehmetî
hebin ji çareser dikin û diherikin.

MIZGÎN

Keça dil şewat daket nav civat
Destpê kir xebat xebata zêrîn
Fiêra me Kurdan silav da Tetwan
Tevî hevala fikir tekoşîn

Mizgîna leheng
Mizgîna çeleng
Xwedîyê nav û deng
Gurbet Aydın

Di vê buharê daket kenarê
Yanzdeh gulanê rojek pir pêto
fiêra me kurdan silav da Tetwan
Tevî hevala fikir tekoşîn

Gullê davêtin pêso ra dijmin
Komê faşîstan ber jor difirîn
fiêra me kurdan silav da Tetwan
Tevî hevala fikir tekoşîn

GELO TU DIZANÎ?

Tifaqa Kurd û Tirkan a yekem kengê û kuderê bû?

A Milazgîr - 1155

B Bêdlîs - 1235

C Milazgîr - 1071

Tîna Gerdûnî wek têgîn jî aliyê kîjan fîlozofê ve hate pêşxistin?

A Sokrates

B Immanuel Kant

C Hegel

Mirovahî ji kuderê ve li cihanê belav bû?

A Rîfa Rojhilata Afrîka

B Başûrê Emerîka

C Peravên Rojhilata Asya

Peymana Qesr-î Şêrîn navbera kîjan dewletan de pêkhat?

A Osmanî - Sasanî

B Safevî - Osmanî

C Selçukî - Sasanî

Komîteya cihûyan ku cihuyên din ji bo qetilkirinê di dema faşîzmê de pêşniyar dikirin kîjan bû?

A Konseya Mûseviyan

B Îsraelîs

C Judenrat

Kitabın Adı

Halkların APOCU Önderi
Haki Karer

Kitabın Yazarı

Kolektif Çalışma

Yayın Adı

Meyman Yayınları

Halkların Apocu Önderi

HAKİ KARER

Tanıyanların anlatımından
yaşamı, çalışmaları, şehadeti

Kürdistan ve Türkiye devrimci mücadelesinin sembol isimlerinden biri olan Haki Karer'in yaşamını, mücadelesini ve şehadetini onu tanıyanların anlatımlarıyla aktaran bir belgesel çalışmadır. Kitap, Karer'in ideolojik gelişimini, APOCU harekete katılım sürecini ve Kürdistan'daki devrimci faaliyetlerini derinlemesine ele alıyor.

Önder Abdullah Öcalan'ın "benim gizli ruhum gibiydi" diyerek andığı Karer, Kürt halkının özgürlük mücadelesine Türk bir enternasyonalist olarak katılmış, en zor koşullarda devrimci örgütlenmenin öncülüğünü yapmıştır. 1977'de Antep'te bir sui-

kast sonucu yaşamını yitiren Karer'in anısı, PKK'nin kuruluş sürecine ve mücadelenin sürekliliğine yön veren bir ilham kaynağı haline gelmiştir.

Kitapta Önder APO başta olmak üzere birçok yoldaşının anıları, teorik değerlendirmeleri ve şiirsel anlatımlarıyla Haki Karer'in çok yönlü kişiliği, sadakati ve devrimci kararlılığı gözler önüne seriliyor. Bu eser, özellikle devrimci tarih, enternasyonalizm ve Kürdistan halk hareketiyle ilgilenenler için değerli bir kaynaktır.

**MANİFESTONUN DERİNLİĞİ
14 TEMMUZ'UN İRADESİ
15 AĞUSTOS'UN BİLİNCİYLE
ÖNDER APO İLE BULUŞALIM**

